

mali
KRŠĆANSKI NAUK

HEFFLER - KORNFEIND

MALI KRŠĆANSKI NAUK

Priredio Dr. NIKOLA KOLAREK

Odobrenjem Nadbiskupskog Duhovnog Stola iz Zagreba od 6. V. 1964. br. 1879/64.

NAPOMENA UZ UPOTREBU KNJIGE

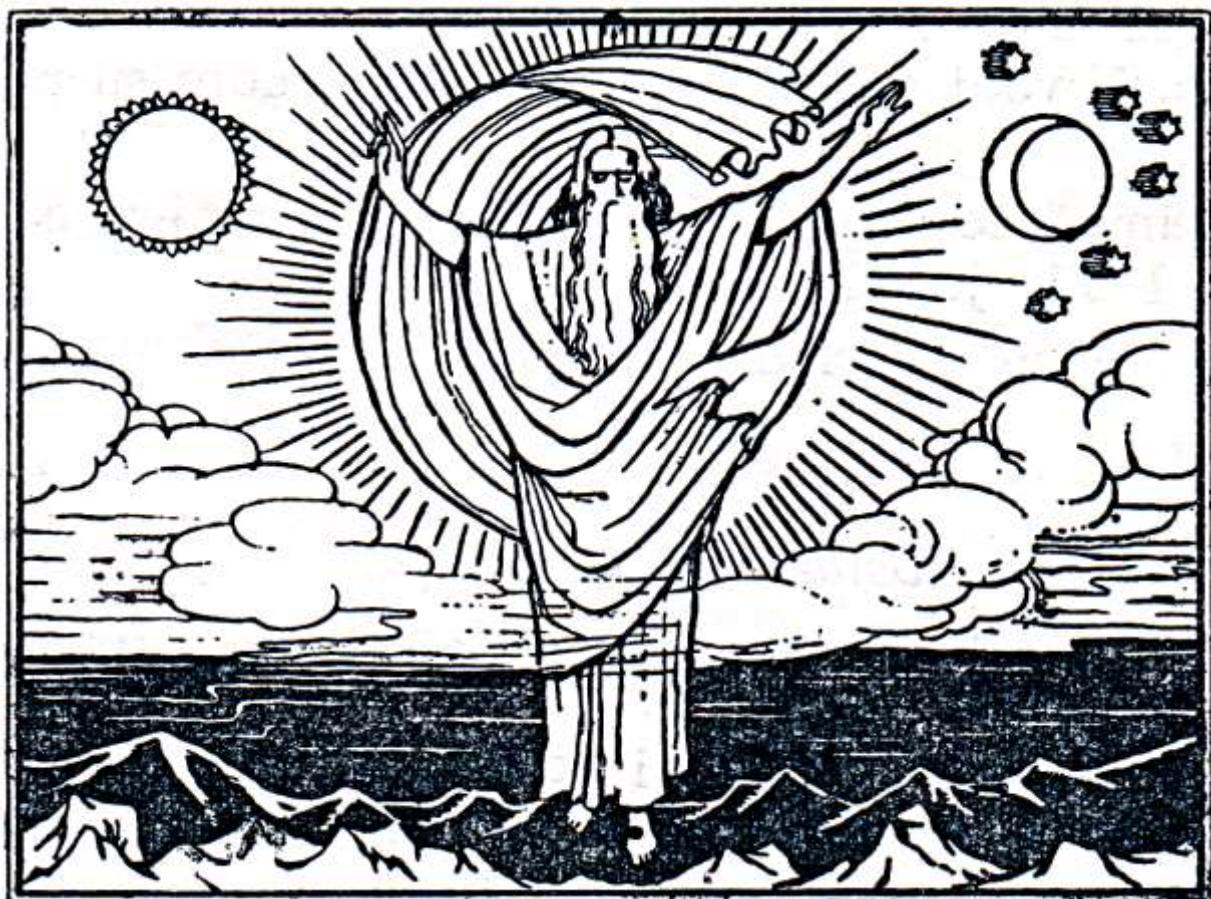
Ova knjiga služi kao udžbenik za prve dvije godine vjeronaučnog poučavanja.
U prvoj se godini uzimaju biblijska štiva, ukoliko se dospiju, bez pitanja i odgovora.
U drugoj se godini uzima sve gradivo. Biblijska se štiva ponavljaju i produbljuju, a katekizamska se tumače i uče napamet.
Pojedine se kateheze obrađuju pod vidom priprave za dostoјno primanje sakramenata sv. ispovijedi i sv. pričesti.

Rješenjem Republičkog sekretarijata za prosvjetu, kulturu i fizičku kulturu SRH br. 2677/1-1973. od 18. VI. 1973. oslobođeno plaćanja poreza na promet.

1976.

Izdalo Hrvatsko književno društvo sv. Ćirila i Metoda iz Zagreba
Tisak: »Plamen«, Slavonski Brod

BOG OTAC STVORITELJ

1. BOG JE STVORIO NEBO I ZEMLJU

Prije nego je bilo nebo i zemlja bijaše samo Gospodin Bog.

Na početku je stvorio Bog nebo i zemlju. Zemlja je bila pusta i prazna. Vode su pokrivale zemlju. Po svuda je bila tama.

Tada reće Bog: »Neka bude svjetlost«. I nastala je svjetlost.

Zatim reće Bog: »Neka bude svod nebeski«. I nastao je svod koga Bog nazva nebo.

I reče Bog: »Neka se voda sabere na jedno mjesto i neka se pokaže suho«. Vode nazva more, a suho kopno. »Iz zemlje neka nikne trava i drvo«. I bilo je tako.

Tada reće Bog: »Neka budu svjetlila na svodu nebeskom«. I zasjalo je sunce po danu, a mjesec i zvijezde po noći.

I reče Bog: »Neka budu ribe u vodi, a ptice u zraku«. U vodi su zaplivale ribe, a zrakom su poletjele ptice.

Zatim reće Bog: »Neka budu životinje na zemlji«. I bilo je tako.

Na koncu stvori Bog čovjeka.

1. Kako je postalo nebo i zemlja?
Nebo i zemlju stvorio je Gospodin Bog.

Bog je načinio nebo i zemlju ni iz čega. To znači: Bog je nebo i zemlju (svijet) stvorio. Dosta je bilo da Bog hoće - i svijet je postao.

Boga zovemo Stvoriteljem neba i zemlje, jer je Bog stvorio nebo i zemlju.

2. Što Bog može učiniti?
Bog može učiniti sve što god hoće. Bog je svemoguć.

Bog neprestano svijet uzdržava i upravlja. On se brine za sve stvorove, a osobito za čovjeka. On je svima dobar Otac. Zato molimo: »Oče naš, koji jesi na nebesima«.

3. Gdje je Bog?
Bog je svuda prisutan: na nebu, na zemlji i na svakom mjestu. Bog je svudašnji.

4. Zašto ne možemo Boga vidjeti?
Boga ne možemo vidjeti, jer je duh i nema tijela.

5. Je li Bog počeo živjeti?
Bog je uvijek bio i uvijek će biti. Bog je vječan.

6. Tko je Bog?
Bog je Stvoritelj i Gospodar neba i zemlje od koga je sve što jesmo i što imamo.

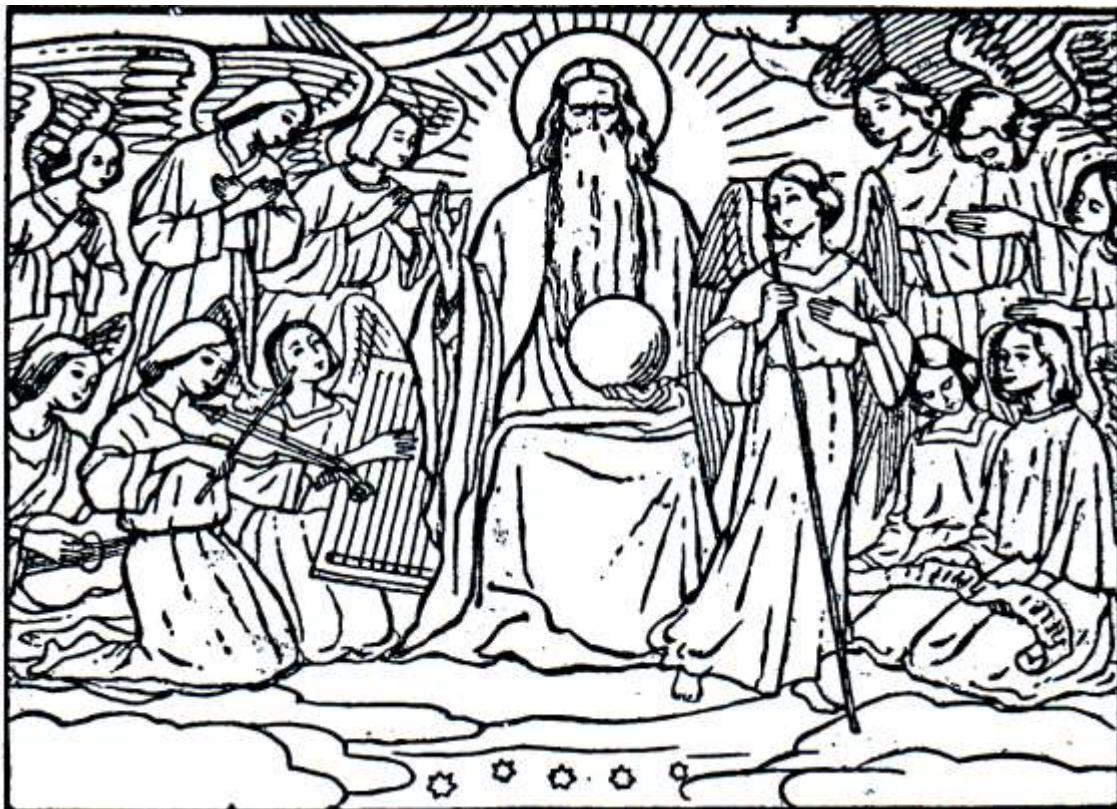

7. Ima li više nego jedan Bog?
Samo je jedan Bog.

PRIMJENA NA ŽIVOT.

Kad gledaš večernje nebo, zvijezde na njemu, ljepote zemlje i veličinu mora, pomisli kako je velik i dobar Gospodin Bog. Sve je to Bog stvorio da pokazuje njegovu slavu, a služi nama ljudima.

Boga časti i moli: »Vjerujem u Boga, Oca Svemogućega, Stvoritelja neba i zemlje«
Svagdanjom jutarnjom i večernjom molitvom zahvaljuj Bogu što te je stvorio.

2. BOG JE STVORIO ANĐELE

Bog je stvorio i mnogo anđela. U početku su svi bili dobri i sretni. Poslije jedan dio anđela nije htio slušati Boga. Zato ih je Bog bacio u pakao. Tu se moraju zauvijek mučiti. Zovu se zli dusi ili đavli. Oni mrze ljude i navode ih na zlo.

Dobri anđeli su ostali Bogu vjerni. Oni ljube Boga i služe mu. Kod Boga su zauvijek sretni. Bog im je zapovjedio da nas sačuvaju od svakog zla. Zovu se anđeli čuvaci.

8. Koga je Bog stvorio na nebu?
Na nebu je Bog stvorio nebrojeno mnogo anđela.

9. Kakvi su bili anđeli kad ih je Bog stvorio?
Kad je Bog stvorio anđele, bili su svi dobri i sretni.

10. Jesu li svi anđeli ostali dobri i sretni?

Nisu: mnogi su sagriješili pa ih je Bog bacio u pakao. Ti se zovu đavoli ili zli dusi.

Đavoli napastuju ljude na zlo. Od napasti zlih duhova obranit ćemo se ako se molimo Bogu i ako napasti od sebe postojano odbijamo.

11. Kako nas pomažu dobri anđeli?

Dobri anđeli nas pomažu tako da se mole za nas i da nam čuvaju dušu i tijelo. Zato se zovu andeli čuvari.

PRIMJENA NA ŽIVOT.

Bog je tebi dao anđela čuvara. On te uvijek prati. Brani te od zla. Potiče na dobro. Štuj svoga anđela čuvara! Slušaj ga kad te potiče na dobro, a odvraća te od zla.

Anđele čuvare slavimo 2. listopada.

Zazivaj svoga anđela čuvara svaki dan ujutro i uvečer, Moli mu se:

MOLITVA ANĐELU ČUVARU

Anđele čuvaru mili!

Svojom snagom me zakrili!

Prema Božjem obećanju

čuvaj mene noću, danju!

Osobito pak me brani

da mi dušu grijeh ne rani.

A kad s ovog svijeta pođem

sretno da u nebo dođem.

Da se ondje s tobom mogu

vječno klanjat dragom Bogu.

3. BOG JE STVORIO PRVE LJUDE — SREĆA PRVIH LJUDI PRIJE GRIJEHA

Prije nego je Bog stvorio prvoga čovjeka rekao je »Načinimo čovjeka na sliku i priliku našu. « I načini Gospodin Bog tijelo od zemlje i udahnu mu besmrtnu dušu. Tako je postao čovjek živ. To je bio prvi čovjek. Bog mu je dao ime Adam.

Bog je zasadio za čovjeka lijep vrt koji se zvao zemaljski raj. Ondje je bilo svakojakog drveća, punog lijepog roda. U taj vrt je stavio Bog čovjeka da ga obrađuje i čuva. Bog je rekao Adamu: »Sa svakoga drveta u vrtu slobodno jedi. Ali s drveta u sredini ne jedi. Ako budeš jeo, umrijet ćeš!«

Adam je bio na zemlji sam. Tada Bog reče: »Nije dobro da čovjek bude sam. Načinimo mu pomoćnicu koja mu pristaje«. I pusti san na Adama pa od njegovog tijela načini tijelo žene. Kad se Adam probudio, doveo mu je Bog ženu, a Adam joj dade ime Eva. Bog je dao Adamu i Evi u dušu poseban dar da su bili sveti po tome što su bili djeca Božja. Adam i Eva bili su sretniji u raju zemaljskom. Nisu trebali trpjjeti ni umrijjeti.

Bog je blagoslovio Adama i Evu i naredio im da budu roditelji svim ljudima i da podlože sebi čitavu zemlju.

12. Kako je Bog stvorio prvog čovjeka?

Bog je načinio prvom čovjeku od zemlje tijelo i udahnuo mu dušu. Tako je postao prvi čovjek.

Čovjek ima dušu i tijelo. Po duši je čovjek sličan Bogu. Duša ima razum i slobodnu volju. Ona misli i sama odlučuje što će čovjek činiti i što neće činiti.

13. Umre li duša kad tijelo umre?

Ne, duša ne umire nikada. Duša je besmrtna.

14. Kako se zovu prvi ljudi koje je Bog stvorio?

Prvi ljudi koje je Bog stvorio zovu se Adam i Eva.

Svi ljudi potječu od Adama i Eve. Zato su Adam i Eva naši praroditelji.

15. Kako su živjeli prvi ljudi u zemaljskom raju?

Prvi ljudi živjeli su u Zemaljskom raju veoma sretno. Nisu trebali trpjeti ni umrijeti dok su bili Bogu poslušni.

16. Jesu li prvi ljudi isprva bili dobri?

Prvi ljudi bili su isprva dobri i sveti.

Bog je htio da Adam i Eva i sva njihova djeca budu zauvijek s njime sjedinjeni kao djeca sa svojim Ocem. Zato im je dao poseban dar.

17. Koji je najljepši dar što ga je Bog dao prvim ljudima?

Najljepši dar što je Bog dao prvim ljudima jest posvetna milost.

Bog je dušu prvih ljudi učinio lijepom, sjajnom i svetom. Ta ljepota i sjaj duše zove se milost posvetna. Po njoj su prvi ljudi bili djeca Božja. Bog ih je ljubio i bio im je blizu kao Otac svojoj djeci. Dobili su pravo da jednom dodu k Bogu u nebo. Na zemlji su trebali Boga spoznati, ljubiti i vršiti njegovu volju. Tako su prvi ljudi trebali zaslužiti da budu zauvijek s Bogom na nebu sjedinjeni. To isto vrijedi i za sve nas ljude.

18. Zašto smo na svijetu?

Na svijetu smo zato da Boga spoznamo, ljubimo i da mu služimo i u nebo dođemo.

Doći u nebo i s Bogom se zauvijek sjediniti znači spasiti svoju dušu.

19. *Što je Bog zapovjedio prvim ljudima?*

Bog je zapovjedio prvim ljudima da ne jedu s drveta u sredini raja. To se drvo zvalo drvo spoznanja dobra i zla.

PRIMJENA NA ŽIVOT.

Bog je moj nebeski Otac, a ja sam njegovo dijete. Zato molim: »Oče naš koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje, dođi kraljevstvo tvoje, budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji.« Od Boga primam svaki dobar dar za život. Zato molimo: Kruh naš **svagdašnji** daj nam danas!«

4. GRIJEH PRVIH LJUDI

Prvi ljudi nisu ostali dugo sretni. Đavlu je bilo žao što su oni djeca Božja, pa je unišao u zmiju da ih nagovori na zlo.

Jednom je Eva došla k onom drvetu u sredini raja. I reče joj zmija: »Zašto vam je Bog zapovjedio da ne jedete od svakog drveta?« Eva je odgovorila: »Da možda ne umremo«. A zmija joj reče: »Nećete nikako umrijeti, nego ćete biti kao Bog ako budete jeli«.

Žena je vidjela na drvetu lijepo voće. Uzela ga je i jela. Potom je dala od toga voća i svojemu mužu pa je i on jeo.

20. *Jesu li prvi ljudi održali Božju zapovijed?*

Prvi ljudi nisu održali Božju zapovijed, nego su jeli zabranjeno voće i tako sagriješili.

21. *Što Bog ljubi, a što mrzi?*

Bog ljubi dobro, a mrzi zlo. Bog je svet.

22. *Jesu li svi grijesi jednaki?*

Svi grijesi nisu jednaki. Neki su veliki ili smrtni grijesi.

Tko učini smrtni grijeh, stiže ga vječna smrt.

23. *Što Bog zna?*

Bog zna i vidi sve, pa i ono što mi mislimo. Bog je sveznajući.

PRIMJENA NA ŽIVOT.

Bog je moje najveće dobro, najbolji Otac. Grijeh vrijeda Boga. Zato ne smijem grijeviti, osobito ne grijeviti teško.

U napasti moli: »I ne uvedi nas u napast«.

Bog sve zna pa i najtajnije moje misli. »Jedno oko uvijek gleda, kom' se sakrit ništa ne da«.

5. BOG KAZNI GRIJEH I OBEĆAJE SPASITELJA

Kad su prvi ljudi sagriješili, prestali su biti djeca Božja, izgubili su posvetnu milost. Uto su čuli Božji glas pa su se od straha sakrili među drveće u raju. A Bog zovnu Adama: »Adame, gdje si?« On se odazva: »Čuo sam tvoj glas pa sam se uplašio i sakrio se.« Bog mu reče: »Da nisi jeo s onog drveta s kojega sam ti zapovijedao da ne jedeš?«. Adam odgovori: »Žena mi je dala jesti s drveta pa sam jeo.« Onda Bog upita ženu: »Zašto si to učinila?« Eva odgovori: »Zmija me je prevarila pa sam jela.« Tada reče Gospodin Bog zmiji da će doći jedna sveta žena koja će biti Majka Spasiteljeva. Ona će zajedno sa svojim Sinom zmiji satrti glavu. Evi je Bog rekao: »Ti ćeš se mnogo mučiti sa svojom djecom.« A Adamu je rekao: »Trnje će ti rasti na zemlji i zemlju ćeš teško obrađivati, a napokon ćeš umrijeti.«

Potom je Bog Adama i Evu protjerao iz raja. A pred rajem postavio je anđele s platnenim mačem da čuvaju put u raj.

24. Što su izgubili prvi ljudi kad su sagriješili?
Kad su prvi ljudi sagriješili, izgubili su posvetnu milost.

Osim toga Bog je prve ljude kaznio tako da ih je istjerao iz raja zemaljskoga pa su se morali mnogo mučiti i napokon umrijeti.

25. Je li prvi grijeh naškodio samo Adamu i Evi

Prvi grijeh naškodio je ne samo Adamu i Evi, nego i svima ljudima.

Prvi ljudi su bili zastupnici sve svoje djece. Što su oni dobili od Boga vrijedilo je za sve ljude. Što su oni izgubili, izgubili su za sve ljude. Tako prvi grijeh istječe od Adama i Eve i prelazi na sve ljude zajedno s kaznom. Zato se svi ljudi rađaju u tom grijehu.

26. Kako se zove grijeh u kojem se svi ljudi rađaju?

Grijeh u kojem se svi ljudi rađaju zove se istočni ili izvorni grijeh.

Bog je jedino Blaženu Djevicu Mariju očuvao od istočnoga grijeha. Njezina duša bila je od prvoga časa života puna milosti. To se zove Bezgrješno Začeće Blažene Djevice Marije. Blagdan bezgrješnoga Začeća Marijina slavi se 8. prosinca.

27. Bi li mogao ikoji čovjek s istočnim (izvornim) grijehom doći u nebo?

S istočnim (izvornim) grijehom ne bi ijedan čovjek mogao doći u nebo da se nije Bog smilovao na ljude.

28. Kako se Bog smilovao ljudima?

Bog se smilovao ljudima tako da im je obećao Spasitelja koji će ih otkupiti od grijeha.

PRIMJENA NA ŽIVOT.

Grijeh naših praroditelja nam jasno pokazuje koliko je zlo grijeh. Zato molimo: »Oprosti nam duge naše, kako i mi oprštamo dužnicima našim.«

Ne slušaj onog koji te navodi na grijeh, jer bi tako i ti mogao izgubiti milost posvetnu.

Bog nam opršta istočni (izvorni) grijeh u svetom krštenju. Zato nam je krštenje potrebno da spasimo dušu. Na krštenju ponovno dobivamo milost posvetnu i postajemo opet djeca Božja. Zahvaljuj Bogu što si primio sveto krštenje.

6. BOG DAJE DESET ZAPOVIJEDI

Od Adamovih potomaka nastali su mnogi narodi. Od tih je Bog izabrao narod izraelski koji je vjerovao u pravoga Boga i čuvaо nadu u obećanog Spasitelja.

Izraelci su se prozvali kasnije i Židovi.

Kad je izraelski narod boravio pod gorom Sinaj, javio se Bog Mojsiju, vođi naroda, i rekao mu: »Budite pripravni za treći dan, jer će Bog saći pred svim narodom na goru Sinaj!« I pripravljeni su se Izraelci tih dana: prali su svoje haljine i čuvali se grijeha.

Treći dan zagrme gromovi, i munje zasijevaju, i zatrubi trublja vrlo jaka. Gora Sinaj sva se dimila i tresla. I Gospodin Bog proglaši ove zapovijedi:

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj: nemaj drugih bogova uz mene.
2. Ne izusti imena Gospodina Boga svojega uzalud.
3. Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnjji.
4. Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.
5. Ne ubij.
6. Ne sagriješi bludno.
7. Ne ukradi.
8. Ne reci lažna svjedočanstva.
9. Ne poželi tuđeg ženidbenog druga.
10. Ne poželi nikakve tuđe stvari.

29. *Tko nam je dao 10 zapovijedi?*

Deset zapovijedi dao nam je Gospodin Bog na gori Sinaju.

30. *Zašto nam je Bog dao 10 zapovijedi?*

Bog nam je dao 10 zapovijedi da ih držimo i tako dušu spasimo.

PRIMJENA NA ŽIVOT.

Bog ti je dao 10 zapovijedi kao vodiča na putu u vječnost. On ih je usadio i u tvoju dušu po unutarnjem glasu savjesti. Budi zahvalan Bogu za tako velik dar.

Često moli Gospodina Boga da potpuno vršiš volju Božju: »Oče, budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji«. Zato vrši Božje zapovijedi.

Isus je rekao: »Ako me ljubite, držite moje zapovijedi«. Nauči napamet 10 zapovijedi i često ih ponavljam da ih bolje upoznaš.

7. IZRAELCI SE KLANJAJU ZLATNOM TELETU — PRESTUPAK ZAPOVIJEDI

Izraelci su obećali da će sve učiniti što je Bog naredio, a Bog je obećao da će ih čuvati kao svoj izabrani narod, (Taj savez između Boga, i izraelskog naroda zovemo Stari savez ili Stari zavjet)

Međutim dok je Mojsije boravio na gori Sinaju, zaboravili su svoja obećanja, napravili zlatno tele, plesali, oko njega i vikali. »To su naši bogovi koji su nas izveli iz Egipta!«

Kad je Mojsije sišao sa Sinaja i video kako se narod klanja zlatnom teletu, razbijje dvije kamene ploče sa zapovijedima. Kad je narod odbacio Božje zapovijedi, stigla ga je kazna.

Izraelski je narod često kršio Božje zapovijedi, a mnogi su otpali od Boga i propali zaувijek. Bog je narodu slao proroke da ga uče, opominju, karaju i sjećaju na obećanog Spasitelja. Ali izraelski narod često nije slušao svojih proroka. Napokon dopusti Bog da navale na njega neznabوžаčki Asirci i Babilonci. Oni su mu opljenili zemlju, popalili i razvalili glavni grad Jeruzalem, a narod odveli u sužanstvo. Nad razvalinama svetoga grada Jeruzalema gorko je plakao prorok Jeremija zbog grijeha svog naroda i pozivao ga da se obrati Gospodinu Bogu svojemu.

U sužanstvu je izraelski narod trpio mnoge nevolje. Stoga se obraćao Bogu i molio da mu se smiluje i pošalje Spasitelja. A Bog izbavi narod od nevolja, i on se vrati u domovinu iza pretrpljenih mnogih kazna za grijehe.

Izraelski narod nije mario za opomene svojih proroka, nego je svojevoljno i hotimice prestupao Božje zapovijedi.

31. Što čini tko hotimice prestupi Božju zapovijed?
Tko hotimice prestupi Božju zapovijed, čini grijeh.

Čovjek grijesi ako zlo misli, govori, čini ili ako ne izvrši ono što mu je dužnost.

Svi grijesi nisu jednaki: ima velikih i malih grijeha. Veliki grijesi zovu se smrtni, a mali se zovu laci grijesi. Smrtni se zovu zato, jer njima gubimo posvetnu milost, a sebi pribavljamo vječnu smrt u paklu. Laci grijesi se zovu zato, jer se lakše mogu oprostiti, pa i izvan isповijedi.

Smrtnim grijehom teško vrijedamo Boga, prestajemo biti djeca Božja i zaslužujemo mnoge teške kazne na ovom svijetu, a pakao na drugom svijetu.

Smrtni grijeh čini tko svojevoljno prestupi zapovijed Božju u velikoj stvari, a laci grijeh čini tko svojevoljno prestupi zapovijed Božju u maloj stvari, ili u velikoj, ali ne posve svojevoljno. Treba se čuvati svakoga grijeha, jer svakim grijehom vrijedamo Boga, a sebi pribavljamo kazne na ovom i na drugom svijetu.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Grijeh je najveća nesreća za čovjeka. Grijeh je nepravda prema Bogu koji svako zlo mrzi. Grijeh je uvreda Boga koji je naš najbolji Otac i koji nas toliko ljubi.

Da se lakše očuvaš grijeha, u času napasti pomisli da Bog sve vidi, čuje i zna. Ako ti se dogodi nesreća da sagriješiš, skrušeno se pokaj i moli: »Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđu svome. I po velikoj dobroti uništi krivicu moju«. Radije sve izgubiti nego Boga teško uvrijediti!

8. KRATKO TUMAČENJE BOŽJIH ZAPOVIJEDI

2. Ja sam Gospodin Bog tvoj: Nemaj drugih bogova uz mene.

Bog je naš jedini i potpuni gospodar. Naša je prva i najglavnija dužnost da ga priznajemo za svoga jedinog Gospodara. To činimo kad u njega vjerujemo, u njega se ufamo i njega ljubimo više nego ijednu stvorenu stvar. Svoju vjeru u Boga iskazujemo molitvom.

Tko u Boga ne vjeruje, tko čita knjige protiv vjere, tko sumnja u Boga, tko mu se ne moli, ili se ne moli pobožno - taj se ogrješuje protiv prve zapovijedi.

2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud.

Božje ime znači samoga Boga. A jer je Bog svet i ime je njegovo sveto, zato moramo Božje ime izgovarati s poštovanjem.

Tko izgovara ime Božje bez poštovanja, iz navike; tko pogrđuje ime Božje u srdžbi ili navici kad psuje (kune) Božje ime i ime Marije i svetaca - taj teško grijesi.

3. Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnj.

Bogu pripada sve vrijeme. On je posvetio dan kad je prestao stvarati i odredio ga za počinak. To je nedjelja. Tada ne radimo teške poslove i pobožno slušamo sv. misu. Time Boga priznajemo za svoga Gospodara.

Tko radi u nedjelju teške poslove ili tko zanemaruje sv. misu i kod nje se nepristojno vlada, taj se ogrješuje o treću Božju zapovijed.

4. Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.

Bog je dao roditeljima vlast da u njegovo ime zapovijedaju. Zato traži da ih poštujemo, ljubimo i slušamo. Roditelji su i naši najveći dobročinitelji.

Tko ne poštuje roditelje, tko ih vrijeda ili ne sluša, krši Božju zapovijed. On grijesi.

5. Ne ubij.

Bog je gospodar našega života i naše duše i tijela.

Zato traži da čuvamo tjelesni život i zdravlje svoje kao i život i dušu našega bližnjega. A kada svađa, uvreda i tučnjava dovodi do toga da naš bližnji, ili mi sami stradamo na zdravlju ili životu - to je svađa, uvreda i tučnjava grijeh protiv pete Božje zapovijedi.

Tko drugoga navodi na grijeh taj škodi duši bližnjega i - grijesi.

6. Ne sagriješi bludno.

Bog je stvorio naše tijelo. Ulio nam je osjećaj stidljivosti. U sv. krštenju je naše tijelo posvetio po milosti posvetnoj. Mi smo postali hram Božji.

Tko svojevoljno besramno misli, govori ili čini sam ili s drugim, taj pogrđuje čistoću svoga tijela. A to je pred Bogom teški grijeh.

7. Ne ukradi.

Bog hoće da čovjek sigurno posjeduje ono što je njegovo, što je njegova svojina. Zato moramo tuđe stvari čuvati. Ne uzimati ih potajno (krasti) niti silom oteti (otimačina), što je netko izgubio, treba mu vratiti.

Tko krade, otimlje, vara ili ne vraća tuđu stvar - taj se ogrješuje o sedmu Božju zapovijed. Uzeto ili nađeno tuđe dobro valja vratiti gospodaru.

8. Ne reci lažna svjedočanstva.

Bog je istina. Zato traži da uvijek govorimo istinu. Njemu su mrska usta koja svjesno govore neistinu (koja lažu). Isto tako Bog traži da jedan drugog poštujemo, da čuvamo dobar glas svojih bližnjih. Tko laže ili ocrnuje svoga bližnjega istinito (ogovara) ili neistinito (kleveće) - taj seogrješuje o osmu Božju zapovijed.

9. Ne poželi tudega ženidbenog druga.

Bog traži da ne želimo što je besramno.

10. Ne poželi nikakve tuđe stvari.

Iz želje da nepošteno dođemo do tuđe stvari dolazi do toga da je doista i uzmemo. Zato Bog zabranjuje i želju nepošteno doći do tuđe stvari (ukrasti je).

PRIMJENA NA ŽIVOT

Dobro se naučiti već od prvih dana da se ispitujemo svaku večer jesmo li se ogriješili o koju Božju zapovijed. To znači ispitivati savjest. Tako se najlakše naučimo pripremati za dobru sv. isповijed. Kad smo ispitali što smo sagriješili, odmah požalimo što smo grijesima uvrijedili nebeskog Oca. Tako treba svaki dan naučiti se pokajati za svoje grijeha.

BOG SIN SPASITELJ

9. LJUDI SU ČEKALI SPASITELJA

Dugo nije bilo Spasitelja kojega je Bog obećao ljudima. Za to vrijeme svi su se narodi pokvarili i nisu se držali Božjih zapovijedi. Jedini je izraelski narod sačuvao vjeru u pravoga Boga i ufanje u Spasitelja, jer je Izraelce Bog čuvao.

Bog je više puta unaprijed kazao svetim prorocima da će Spasitelj doći iz kraljevskoga roda Davidova; da će se roditi u Betlehemu od svete Djevice i činiti velika čudesa; da će trpjeti, umrijeti i spasiti ljude; da će uskrsnuti i uzaći na nebo.

Dobri su ljudi rado mislili na Spasitelja i molili Boga da ga što prije pošalje.

32. Je li Bog odmah poslao Spasitelja?

Bog nije odmah poslao Spasitelja. Ljudi su ga dugo čekali.

33. Što su proroci unaprijed kazali o Spasitelju?

O Spasitelju su proroci unaprijed kazali da će sam Bog doći i spasiti nas; da će se roditi u Betlehemu od Presvete Djevice i činiti velika čudesa; da će trpjeti, umrijeti, uskrsnuti i na nebo uzaći.

Napose su prorekli proroci da će Spasitelja izdati za 30 srebrnika, bičevati ga, popljuvati, probosti mu ruke i noge, a za haljine njegove bacati kocke.

Što je Bog učinio za naše spasenje prije dolaska Isusova, zove se Stari savez ili zavjet, a što je učinio po Isusu, zove se Novi savez ili zavjet. Stari zavjet je bio priprava za dolazak Isusa Krista.

Knjige u kojima je zapisano sve što je Bog učinio za naše spasenje, zovu se Sveti pismo Staroga i Novoga zavjeta.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Za tebe je Spasitelj došao na svijet. Budi mu zahvalan i rado slušaj njegovu nauku. Zato redovno polazi na vjeronauk.

U adventu se pripravi za blagdan Božića dobrom ispovijedi.

Ako ti je moguće, polazi na zornice, tj. sv. mise, u čast Majke Božje koje se služe u adventu.

10. ANĐEO NAVIJEŠTA ISUSOVU ROĐENJE — UTJELOVLJENJE SINA BOŽJEGA

Kad je došlo vrijeme da dođe Spasitelj, poslao je Bog anđela Gabrijela u grad Nazaret. Tu je živjela sveta djevica koja se zvala Marija. Ona je bila zaručena za pravednoga muža po imenu Josipa. Marija i Josip bili su od roda kralja Davida.

Anđeo dođe k Mariji i pozdravi je ovako: »Zdravo milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama.« Kad je Marija čula te riječi, uplašila se. Anđeo joj reče: »Ne boj se, Marijo. Rodit ćeš sina, i nadjeni mu ime Isus. On će biti velik i nazivat će se Sin Svevišnjega.« A Marija upita anđela: »Kako će to biti?« Anđeo joj odgovori: »To će biti po Duhu Svetomu. Zato će se se čedo, što ćeš ti roditi, zvati Sin Božji.« Tada reče Marija: »Evo službenice Gospodnje, neka mi bude po riječi tvojoj.« I otide anđeo od nje.

Poslije toga pohodi blažena Djevica Manija svoju rođakinju Elizabetu, majku Ivana Krstitelja. Kad je Marija pozdravila Elizabetu, ova se napunila Duha Svetoga i rekla: »Blagoslovljena ti među ženama i blagoslovjen plod utrobe tvoje. Blago tebi što si vjerovala jer će se izvršiti što ti je kazao Gospodin.« Tada objavi Bog i Josipu što se dogodilo. U snu mu se javio anđeo Gospodnji i reče da je Djevica Marija začela po Duhu Svetom i da će roditi Sina kojemu neka nadjene ime Isus.

34. Kako je andeo Gabrijel pozdravio Blaženu Djevicu Mariju?

Andeo Gabrijel pozdravio je blaženu Djevicu Mariju ovako: »Zdravo milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama«.

Blažena Djevica Marija je ona žena koju je Bog obećao našim praroditeljima. Pozdrav andela Gabrijela i sv. Elizabete jesu temelji našeg štovanja Bl. Djevice i pouzdanja u njezin zagovor.

35. Što je andeo navijestio blaženoj Djevici Mariji?

Andeo je navijestio Blaženoj Djevici Mariji da će ona biti Majka Isusa Krista, Sina Božjega.

Blažena Djevica Marija je ponizno i dragovoljno pristala da bude Majka Spasitelja. Time je postala i majka sviju otkupljenih ljudi. To se dogodilo po Duhu Svetomu. Kad je Blažena Djevica Marija pristala da bude Majka Isusa, Sin Božji je postao čovjek. Ova se istina zove Utjelovljenje Sina Božjega. Mi se sjećamo toga događaja na Blagovijest (25. ožujka).

36. Tko je Isus Krist?

Isus Krist je druga božanska osoba, jedinorođeni Sin Božji koji je postao čovjekom.

Ime »Isus« znači Spasitelj ili Otkupitelj. »Krist« znači Pomazanik ili Mesija.

37. Zašto je Sin Božji postao čovjekom?

Sin Božji postao je čovjekom da nam svojom naukom i primjerom pokaže put k Ocu, a mukom i smrću da nas otkupi od grijeha.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Kad ujutro, o podne i uvečer zvoni Pozdravljenje, izmoli »Andeo Gospodnji«. Dok to moliš, sjećaš se kako je Sin Božji došao na svijet da nas otkupi od grijeha i da nam opet pribavi izgubljenu milost. (Nauči moliti »Andeo Gospodnji navijestio Mariji...«).

11. ROĐENJE ISUSOVО — PASTIRI U BETLEHEMU — BOŽIĆ

Rimski car August izdao je zapovijed da se prebroje svi ljudi u njegovoј zemlji. I pošli su ljudi da se prijave, svaki onamo gdje su mu živjeli djedovi. Josip i Marija bili su kraljevskog roda Davidova. Zato su otišli iz Nazareta u Betlehem, grad Davidov, da se ondje prijave.

Kad su došli u Betlehem, nisu mogli nigdje naći stana. Onda otiđu izvan grada, nađu kraj Betlehema štalicu i uđu u nju. Onu svetu noć rodio se u štalici Spasitelj svijeta, Isus Krist. Marija, Majka njegova, povila ga je i položila u jaslice.

38. Kako je Sin Božji postao čovjekom?

Sin Božji postao je čovjekom tako da je uzeo dušu i tijelo, kako i mi ljudi imamo.

Isus Krist je, dakle, pravi Bog i pravi čovjek.

39. Gdje se Isus rodio?

Isus Krist se rodio u Betlehemu u štalici.

40. Tko je Otac Isusa Krista?

Otac Isusa Krista je Bog Otac.

41. Tko je Majka Isusa Krista?

Majka Isusa Krista je Blažena Djevica Marija.

Blažena Djevica Marija zove se i Majka Božja ili Bogorodica jer je njezin Sin Isus Krist, Sin Božji. Sveti Josip je bio Isusu hranitelj. Gospodina Isusa Krista s Djemicom Marijom i svetim Josipom zajedno zovemo Sveta obitelj. Svaka kršćanska obitelj treba da Svetu obitelj nasljeđuje u životu. One noći, kada se rodio Isus, čuvali su pastiri svoja stada u okolini Betlehema. I gle! Andeo Gospodnji dođe k njima, i svjetlost ih obasja. Pastiri su se vrlo uplašili. I reče andeo: »Ne bojte se! Javljam vam veliku radost: danas vam se rodio Spasitelj u Betlehemu. I eto vam znaka: naći ćete dijete povito gdje leži u jaslicama«. Odjedanput je došlo s neba mnogo anđela koji su hvalili Boga i pjevali: »Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima koji su dobre volje«. Tada su se pastiri odmah požurili u Betlehem gdje su našli dijete Isusa u jaslicama. Pastiri su se poklonili Isusu. Zatim su se radosni vratili i zahvaljivali Bogu za sve što su čuli i vidjeli.

42. Tko je prvi došao pokloniti se djetetu Isusu?

Prvi su se došli pokloniti djetetu Isusu pobožni pastiri iz okoline Betlehema.

43. Tko je javio pastirima da se rodio Isus?

Da se rodio Isus, javio je pastirima anđeo.

44. Što su pjevali anđeli kad se rodio Isus?

Kad se rodio Isus, pjevali su anđeli: »Slava Bogu na visini, a na zemlji mir ljudima dobre volje«.

45. Gdje se možemo i mi lako pokloniti Isusu?

I mi se možemo lako pokloniti Isusu u crkvi.

46. Na kojem je mjestu Isus u crkvi?

Isus je u crkvi na oltaru, u svetohraništu.

Osmi dan poslije rođenja nadjenuli su božanskom djetetu ime Isus. Toga se sjećamo na Novu godinu (1. siječnja).

PRIMJENA NA ŽIVOT

Božić je najmiliji kršćanski blagdan. Na uspomenu Isusova rođenja kitimo na blagdan božićno drvo i postavljamo jaslice. Isus Krist, Sin Božji, došao je na zemlju i rodio se u jaslicama kao siromašno djetešće. Tako je Isus pokazao kako su siromasi mili Bogu, ako su dobri, darovi pod božićnim drvcem sjećaju nas na velike darove koje nam je Isus Krist donio s neba. Dobri se kršćani sjećaju o Božiću siromaha pa ih daruju da i oni veselije provedu taj sveti blagdan.

Pjesme za Božić: »Narodi nam se kralj nebeski« »U to vrijeme godišta«, »Kirie eleison«, »Svim na zemlji«, »Djetešće ti moje drago«, »Spavaj, spavaj, Djetiću« itd.

12. MUDRACI U BETLEHEMU — BOGOJAVLJENJE

Kad se Isus rodio u Betlehemu, došli su mudraci s istoka u Jeruzalem, glavni grad židovske zemlje. I zapitaju: »Gdje je židovski kralj koji se rodio, jer smo vidjeli njegovu zvijezdu na istoku i došli smo da mu se poklonimo?«

Kad je to čuo kralj Herod, uplašio se vrlo i upitao svećenike i starještine gdje bi se Krist rodio. Oni su odgovorili: »U Betlehemu, jer je tako Bog rekao.«

Onda je Herod ispitivao mudrake kad im se pojavila zvijezda. Zatim ih je poslao u Betlehem i rekao im: »Idite i raspitajte se dobro za dijete, pa kad ga nađete, javite mi da idem i ja da mu se poklanim.«

Mudraci su pošli iz Jeruzalema. I opet im se pokazala ona zvijezda koju su vidjeli na istoku. Kad su mudraci našli božansko dijete s Marijom, Majkom njegovom, pali su ničice i poklonili se Isusu i dali svoje darove: tamjan (kao Bogu), zlato (kao kralju) i plemenitu mast (kao čovjeku). Potom im Bog zapovijedi da se ne vraćaju k Herodu. I mudraci otidu drugim putem u svoju zemlju.

47. Tko se poslije pastira došao pokloniti djetetu Isusu?

Poslije pastira došli su se pokloniti djetetu Isusu tri mudraca ili tri kralja s istoka.

48. Kako su doznali mudraci da se rodio Isus?

Da se rodio Isus doznali su mudraci po čudesnoj zvijezdi koja im se pojavila na istoku.

Spomen na poklon svetih triju kraljeva djetetu Isusu slavimo na Bogojavljenje ili Sveta tri kralja (6. siječnja). Taj dan je zapovijedani blagdan, pa ga moramo svetkovati kao i ostale blagdane koje je Crkva naredila.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isti Isus, kojemu su se klanjali sveta tri kralja, nalazi se u crkvi na oltaru u svetohraništu. To nam pokazuje i »vječno« svjetlo koje gori pred svetohraništem. Kad dođeš u crkvu i kad odlaziš iz crkve, okreni se prema svetohraništu, prigni koljeno pred Isusom i tako mu se pokloni, Reci: »Blagoslovjen Isus u Presvetom Oltarskom Sakramantu!«.

Isus i danas zove k sebi sve koji ga još ne poznaju, To su pogani ili neznabobošca. Njima šalje svoje poslanike, misionare. Oni propovijedaju Isusovu nauku i tako dovode ljude k Isusu. Mi smo svi dužni pomagati misionare svojom molitvom i dobrim djelima da što više ljudi privedu k Isusu.

13. MARIJA I JOSIP PRIKAZUJU ISUSA U HRAMU — SVIJEĆNICA

Kad je Isusu bilo četrdeset dana, donijeli su ga Josip i Marija u Jeruzalem da ga prikažu Bogu. Ujedno su prinijeli u hramu svoj dar: dvije grlice ili dva goluba. Tako je propisivao zakon Božji.

U to vrijeme živio je u Jeruzalemu pobožni starac imenom Šimun. Njemu je Duh Sveti kazao da neće umrijeti dok ne bude video Spasitelja. Dok su Josip i Marija bili s božanskim djetetom u hramu, došao je Šimun i odmah je prepoznao obećanog Spasitelja. Tada je Šimun uzeo Isusa na ruke i rekao: »Sad ću mirno umrijeti, jer sam video Spasitelja svijeta«. A Mariji, Majci Isusovoj reče: »Ti ćeš se mnogo žalostiti, jer će ljudi progoniti Isusa«.

U isto je doba živjela u Jeruzalemu i starica imenom Ana. Ona je često dolazila u hram, mnogo je postila i molila. I ona je došla u hram kad su Isusa prikazali. Sretna što je vidjela Isusa, zahvaljivala je Bogu i ljudima je propovijedala da je došao Spasitelj.

49. Što znamo o Isusu kad mu je bilo četrdeset dana?

Kad je Isusu bilo četrdeset dana, bio je u jeruzalemskom hramu Bogu prikazan.

Spomen na taj dan slavimo na Svijećnicu (2. veljače). Svećenik blagoslivlje na taj dan u crkvi voštane svijeće. Potom idu vjernici sa zapaljenim svijećama u ophodu. Ovaj ophod naznačuje put s Marijom u Jeruzalem kad je Isusa u naručju nosila u hram.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Mi smo još sretniji od starca Šimuna, jer možemo i smijemo primiti Isusa u svoje srce u svetoj pričesti. Treba da misliš rado na Isusa. Želi ga primiti i pripravljam se za taj dan tako da se čuvaš grijeha i pobožnije vladaš.

Dobri kršćani užižu blagoslovljene svijeće kod kuće kad zaprijeti kakva nevolja, nevrijeme ili bolest i mole Boga da odvrati od njih svaku nesreću. Isto tako stavljaju se blagoslovljene svijeće u ruke umirućima neka ih Bog vodi u svjetlo vječnoga života. Svjeća označuje Isusa.

14. BIJEG SVETE OBITELJI U EGIPAT — DJETINJSTVO ISUSOVO

Herod je uzalud čekao mudrace i vrlo se razljutio što se nisu vratili k njemu. Nato je zapovjedio da se u Betlehemu i okolici pomore svi dječaci do dvije godine. Herod je mislio da će tako pogubiti Isusa. Ali prije nego su došli Herodovi ljudi, javio se anđeo Josipu u snu i rekao: »Ustani, uzmi dijete i njegovu Majku i bježi u Egipat, jer Herod hoće pogubiti dijete«. Josip je ustao odmah pa je s božanskim djetetom i njegovom Majkom pobjegao u Egipat.

Uto su stigli Herodovi ljudi i pomorili sve dječake do dvije godine u Betlehemu i njegovoј okolici. I nastao je u Betlehemu velik plać.

Sveta obitelj ostala je u Egiptu do Herodove smrti. Kad je Herod umro, opet se javio anđeo Josipu i rekao mu: »Vrati se, jer su umrli oni koji su htjeli ubiti dijete«. Tada se vrati Sveta obitelj i nastani se u Galileji, u gradu Nazaretu. A Isus je napredovao u dobi i mudrosti. I bio je poslušan Bl. Djevici Mariji i sv. Josipu.

50. Zašto je Sveta obitelj pobjegla u Egipat?

Sveta obitelj pobjegla je u Egipat, jer je kralj Herod htio pogubiti Isusa.

51. *Gdje je živio Isus kada se vratio iz Egipta?*

Kada se Isus vratio iz Egipta, živio je u Nazaretu u kući svojih roditelja i bio im je poslušan.

52. *Zašto je Isus, Sin Božji, bio poslušan?*

Isus Sin Božji, htio je biti poslušan da pokaže djeci kako treba slušati roditelje.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Bog nikoga ne zapušta u nevolji i napasti. Na to nas sjeća molba Očenaša »Izbavi nas od zla.« Svetkovinu Nevine djece slavimo 28. prosinca.

Isus je svojim životom u Nazaretu pokazao kako treba držati četvrtu Božju zapovijed.

15. DVANAESTOGODIŠNJI ISUS IDE U HRAM — POLAZAK SLUŽBE BOŽJE

Marija i Josip išli su svake godine u Jeruzalem na blagdane. Kada je Isusu bilo dvanaest godina, pošao je on s njima. Poslije blagdana vraćali su se kući, a Isus je ostao u Jeruzalemu. Bl. Dj. Marija i sv. Josip idu dan hoda i opaze da nema Isusa. A kada ga nisu našli među rođacima i znancima vratili su se u Jeruzalem da ga tamo traže. Poslije tri dana nađu ga u hramu među učiteljima kako ih sluša i pita. A svi koji su i slušali, divili su se kako Isus mudro pita i odgovara.

Tada mu reče Majka: »Sinko, što si nam učinio tako? Evo, žalosni smo te tražili«. A Isus odgovori: Zašto ste me tražili? Zar niste znali da meni treba biti u onom što je Oca mojega?« I vratio se Isus sa svojim roditeljima u Nazaret, i bio im poslušan. Tu je ostao do svoje tridesete godine.

53. Što znamo o Isusu kad mu je bilo dvanaest godina?

Kad je Isusu bilo dvanaest godina, išao je sa svojim roditeljima u Jeruzalem i ondje ostao tri dana u hramu.

54. Zašto je Isus išao u hram?

Isus je išao u hram da nam pokaže kako treba rado ići u crkvu, ondje se pobožno vladati i Bogu moliti.

55. U koje dane treba ići u crkvu?

U crkvu treba ići svake nedjelje i u sve zapovijedane blagdane.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Tebi je crkva blizu pa zato ti je moguće da lako i redovno dolaziš k svetoj misi. Znaj da je Crkva kuća Božja i stan Isusov. Stoga budi u crkvi uvijek miran(na), pristojan(na), i pobožan(na), da razveseliš tako Gospodara crkve koji se nalazi u Presvetom Oltarskom Sakramentu. To nam osobito zapovijeda treća zapovijed Božja i prva zapovijed crkvena. Radosnih događaja iz djetinjstva Isusova sjećamo se u radosnoj krunici:

1. Koga si, Djevice, po Duhu Svetom začela.
2. Koga si, Djevice, Elizabeti u pohode nosila.
3. Koga si, Djevice, rodila.
4. Koga si, Djevice, u hramu prikazala.
5. Koga si, Djevice, u hramu našla.

JAVNI ŽIVOT ISUSOV

16. KRŠTENJE ISUSOVO — PRESVETO TROJSTVO

Do svoje 30. godine ostao je Isus u Nazaretu. Tada je došlo vrijeme da započne izvršavati zadaću koju mu je nebeski Otac dao.

U to vrijeme u okolini Jordana živio je sveti Ivan Krstitelj, sin Zaharije i Elizabete. On je već kao dječak otisao u pustinju i ondje činio pokoru. Nosio je priprosto odijelo i hranio se siromašno. Nije pio ni vina ni opojnog pića. Bog je Ivana pozvao da pripravi narod za Isusov dolazak. Ivan je počeo propovijedati: »Pokoru činite, jer je blizu kraljevstvo nebesko«. Mnogi su ljudi dolazili k sv. Ivanu i priznavali svoje grijhe, a Ivan ih je krstio u rijeci Jordanu.

Kad je bilo Isusu trideset godina, došao je i on k Ivanu da ga krsti. Ivan je rekao Isusu: »Treba da ti mene krstiš, a ne ja tebe«. Isus mu odgovori: »Pusti samo, jer tako Bog hoće«. Tada je Ivan krstio Isusa. Potom se otvorio nebo i siđe na njega Duh Sveti kao golub u tjelesnom obliku. I čuo se glas nebeskoga Oca: »Ovo je Sin moj ljubljeni koji je po mojoj volji.«

56 . *Tko se objavio kod Isusova krštenja?*

Kod Isusova krštenja objavio se Bog: Otac, Sin i Duh Sveti.

57. Koliko je osoba u Bogu?
U Bogu su tri osobe: Otac, Sin i Duh Sveti.

58. Je li svaka božanska osoba pravi Bog?
Jest: Otac je pravi Bog, Sin je pravi Bog, i Duh Sveti je pravi Bog.

Sve tri božanske osobe su oduvijek: sve su jednako svemoguće, svete i sveznajuće.

59. Je li ipak samo jedan Bog?
Jest, sve tri božanske osobe samo su jedan Bog.

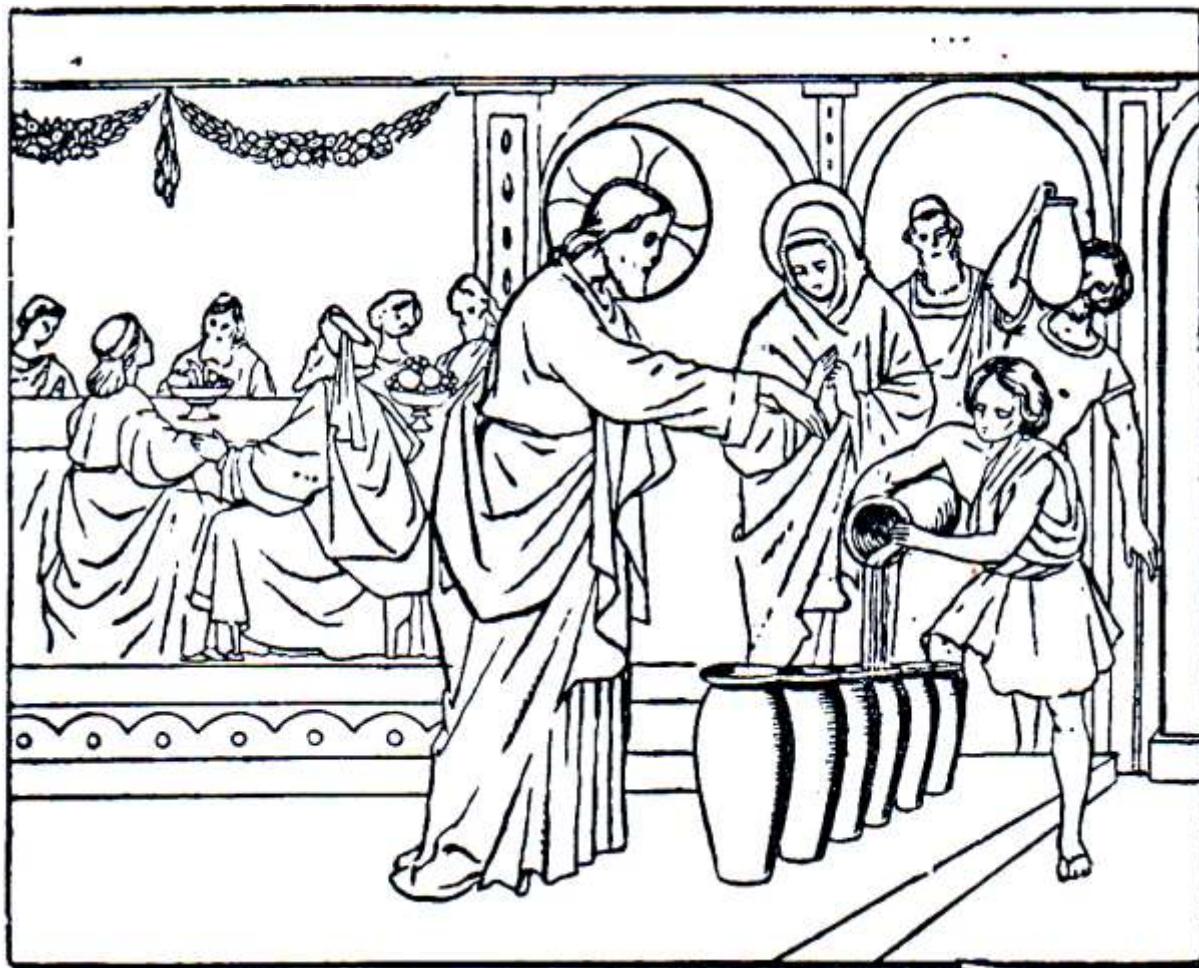
60. Kako se tri božanske osobe zovu jednim imenom?
Tri božanske osobe zovu se jednim imenom Presveto Trojstvo.

Da vjerujemo u Presveto Trojstvo, pokazujemo kad se križamo: »U ime Oca i Sina i Duha Svetoga« i kad molimo: »Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu«.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Kad izgovoriš ime triju božanskih osoba, sjeti se da te je Bog Otac stvorio, Bog Sin otkupio, a Bog Duh Sveti posvetio. Sjeti se da si milost posvetnu na krštenju primio u ime Presvetog Trojstva.

Svaka nedjelja u godini posvećena je Presvetom Trojstvu. Presveto Trojstvo napose slavimo u prvu nedjelju poslije Duhova (Blagdan Presvetog Trojstva).

17. ISUS ČINI ČUDO NA SVADBI — SAKRAMENT ŽENIDBE

Bila je svadba u Kani Galilejskoj. Na tu je svadbu bio pozvan i došao Isus sa svojom presvetom Majkom i učenicima. Kod svadbe je ponestalo vina. Marija reče Isusu: »Nemaju vina«. A bilo je ondje šest velikih posuda za vodu. I reče Isus slugama: »Napunite sudove vodom!« I napunili su ih do vrha. Opet reče Isus slugama: »Zahvatite i nosite kumu!« Kad je kum okusio vodu, koja je postala vino, a nije znao otkuda je, pozvao je mladence i rekao mu: »Svaki čovjek najprije iznosi dobro vino, a onda slabije. Ti si ipak sačuvao dobro vino sve dosad!« To je bilo prvo čudo koje je Isus učinio na svadbi, u Kani Galilejskoj, i vjerovali su u njega učenici njegovi.

61. Koje je prvo Isusovo čudo?

Prvo je Isusovo čudo što je pretvorio vodu u vino.

62. Gdje je Isus učinio prvo čudo?

Isus je učinio prvo čudo na svadbi u Kani Galilejskoj.

U Raju zemaljskom rekao je Bog Adamu i Evi: »Nije dobro da čovjek bude sam. Rastite i množite se i napunite zemlju«. Tako je sam Bog ustanovio ženidbu. Zato je Isus došao na svadbu. Time je odlikovao mladence, a ženidbi je dao veliku čast i svetost. Po ženidbi dobivaju mladenci od Boga roditeljsku vlast i milost da u ime Boga zapovijedaju svojoj djeci i da ih odgajaju kršćanski, te jednom zasluže nebo. Ženidbu je Isus uzvisio na sakrament, to jest učinio svetom stvari po kojoj daje ljudima svoju milost.

63. Što je ženidba?

Ženidba je sakrament kojim se podjeljuje roditeljska vlast i milost.

64. Tko je ustanovio ženidbu?

Ženidbu je ustanovio Bog u Zemaljskom raju, a Isus ju je uzvisio na sakrament.

Isus je rekao: »Što je, dakle, Bog združio, čovjek neka ne rastavlja«.

65. Kako dugo traje ženidbeni vez?

Ženidbeni vez traje do smrti muža ili žene. Ženidba je nerazrješiva.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Roditelji su po sakramantu ženidbe primili vlast i milost da se skrbe za tijelo djece i da ih odgajaju kršćanski, da jednom zasluže nebo. Zato treba da djeca štuju, ljube i slušaju roditelje, kao Božje namjesnike. Moli Boga svaki dan za svoje roditelje, i nastoj da im učiniš kakvu uslugu i veselje! Pomaži ih koliko možeš osobito kad ostare. A kad ih Bog uzme k sebi u vječnost, moli svaki dan za pokoj njihove duše.

18. ISUS UTIŠA OLUJU MA MORU — ISUSOVA ČUDESA

Jednom dođe Isus sa svojim učenicima do Galilejskog mora i uđe u lađicu, a za njim uđu i njegovi apostoli. I reče Isus apostolima: »Otplovimo na drugu stranu mora!« I oni otploviše. Dok su tako plovili, Isus je zaspao. Ujedanput se digne na moru velika oluja tako da su lađicu pokrili valovi. Uplašeni učenici prikuće se Isusu, probude ga i reknu: »Gospodine, izbavi nas, jer ćemo poginuti!« A Isus im reče: »Zašto ste tako strašljivi, malovjerni?« Tada zapovijedi Isus vjetrovima i moru, i postade velika tišina. A ljudi, koji su to vidjeli, čudili su se i govorili su: »Tko je ovaj da ga slušaju vjetrovi i more?«

Isus je činio i mnoga druga čudesa. Kad su učenici Ivana Krstitelja pitali Isusa je li on obećani Spasitelj, odgovorio im je Isus: »Idite i javite Ivanu što čujete i vidite: Slijepi gledaju, hromi hodaju, gubavi se čiste, mrtvi ustaju, siromašnima se propovijeda Evanđelje.« To su riječi proroka Izaije kojima je unaprijed prorekao po kakvim će znacima ljudi poznati Spasitelja.

66. Kaži nekoliko čudesa što ih je činio Isus?

Isus je pretvorio vodu u vino; utišao oluju na moru; ozdravlja bolesne i uskršavao mrtve.

67. Zašto je Isus činio čudesa?

Isus je činio čudesa da ljudi poznaju da je on pravi Sin Božji.

Isus kao pravi čovjek bio je umoran i spavao je u lađi, a kao pravi Bog zapovijedao je vjetru i valovima i činio čudesa.

68. Što vjerujemo o Isusu Kristu?

O Isusu Kristu vjerujemo da je pravi Bog i pravi čovjek.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isus je svojim čudesima jasno pokazao ljudima da je pravi Bog. Ali je činio čudesa i zato da ljudima pomogne u različitim nevoljama. Treba da imamo veliko pouzdanje u Božju pomoć, makar nam se čini da nas Bog ne pomaže. Bog nam je u nevoljama uvijek blizu. Samo se mi moramo čvrsto pouzdati u Boga.

19. ISUS NAHRANI PET TISUĆA LJUDI — BOG JE NAŠ NAJBOLJI OTAC

Kad je Isus jednom bio u pustinji, dođe k njemu mnogo ljudi. Isus ih je učio i ozdravljivao njihove bolesnike. Pred večer zapita Isus apostole: »Gdje ćemo kupati hljeba da ovi jedu?« Jedan apostol odgovori: »Trebalo bi mnogo novaca za hljeb da svaki dobije samo malo«. A drugi apostol reče: »Ovdje je jedan dječak koji ima pet ječmenih hljebova i dvije ribice; ali što je to za tolike!« Nato Isus zapovijedi apostolima: »Kažite ljudima neka sjednu!« I ljudi su posjedali na travu, a bilo ih je pet tisuća. Tada uze Isus hljebove i ribe, zahvali Bogu, blagoslovi ih, prelomi hljebove i dade učenicima da dijele ljudima. Kad su se ljudi nasitili, reče Isus apostolima: »Saberite komade što su preostali da ništa ne propadne«. A apostoli su sabrali i napunili dvanaest košara komada što su preostali. Kad je narod vidio to čudo, rekao je: »Ovo je zaista prorok koji ima doći na svijet«. Isus je znao da ga ljudi hoće učiniti kraljem; zato je otisao u goru sam i molio ondje.

Isus je učinio ovo čudo zato da pokaže kako može učiniti drugo veliko čudo: da pretvori kruh u svoje tijelo, a vino u svoju krv. Tako je Isus pripremio svoje učenike da će ustanoviti svetu pričest.

Mnogi od tih ljudi tražili su Isusa i našli ga drugi dan u gradu Kafarnaumu. Isus je znao da bi se opet htjeli nasititi kruhom, pa im je rekao neka se brinu i za kruh koji ostaje za život vječni. Na to su mu rekli »Daj nam Gospodine, svagda taj kruh!« Isus im reče: »Ja sam živi kruh, i kruh, koji ću ja dati, tijelo je moje«. Ljudi su govorili: »Kako nam ovaj može dati svoje tijelo za jelo?« A Isus im

odgovori: »Zaista, zaista vam kažem: ako ne budete jeli tijelo Sina čovječjega i pili njegove krvi, nećete imati života. Tko jede tijelo moje i piće krv moju, ima život vječni«. Nato su ga svi ostavili osim apostola.

Isus je ljude nahranio u pustinji. Isus hrani i nas. Ljudi obrađuju zemlju, siju sjeme i žanju usjeve, ali Bog daje da raste.

69. Brine li se Bog i za nas?

Bog se brine za nas, jer od njega nam je život i zdravlje, hrana i pilo i svako dobro za našu dušu i tijelo.

70. Zašto nam daje Bog toliko dobra?

Bog nam daje toliko dobra, jer je naš predobri otac.

71. Kakvi treba da smo mi Bogu, kad je on naš predobri otac?

Kad je Bog naš predobri otac, treba da smo i mi dobra njegova djeca i da ga ljubimo više nego sve na svijetu.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Prije jela moli: »Blagoslovi, Gospodine, nas i ove tvoje darove. Po Kristu Gospodinu našem. Poslije jela moli: »Hvalu ti dajemo svemogući vječni Bože, za sva dobročinstva tvoja. Koji živiš i kraljuješ po sve vijeke vjekova. Amen«.

Ali ima i nebeski kruh, a to je sveta pričest. Treba da moliš i za taj kruh. To je sam naš Spasitelj, Isus Krist. Bez njega ne možemo očuvati božanski život naše duše. On nas hrani za vječni život. Zato i svetu pričest nastojmo često primiti.

20. ISUS BLAGOSLIVLJA DJECU — ISUSOV BLAGOSLOV

Isus je ljubio sve ljude, a osobito djecu. Tako je jednom propovijedao narodu cijeli dan i bio vrlo umoran. Podveče su došle majke s djecom da ih Isus blagoslovi. Učenici su pak branili majkama da idu k Isusu. A kad je to video Isus, rekao je apostolima: »Pustite djecu neka dolaze k meni i ne branite im, jer takvima pripada kraljevstvo nebesko«. I Isus je djecu uzeo k sebi, zagrlio ih, metnuo na njih ruke i blagoslovio ih.

72. Koga je Isus osobito ljubio?
Isus je osobito ljubio djecu.

73. *Kako je Isus pokazao da ljubi djecu?*

Da ljubi djecu pokazao je Isus tako što je stavio na njih ruke i blagoslovio ih.

74. *Zašto je Isus blagoslovio djecu?*

Isus je blagoslovio djecu da ih sačuva od grejha i svakog drugog zla.

75. *Gdje možemo i mi dobiti Isusov blagoslov?*

Isusov blagoslov možemo i mi dobiti osobito kod svete mise i kod »Večernje« ili »Blagoslova«.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isus je tvoj najbolji prijatelj koji te nikad ne ostavlja. Na svršetku svete mise blagoslivlje nas svećenik blagoslovom Boga Oca i Sina i Duha Svetoga. A kod večernje ili blagoslova, kad je izložen Presveti Oltarski Sakrament, blagoslivlje nas sam Isus. Dok se daje blagoslov s Presvetim Sakramentom, poklekni, prikloni glavu, udari se u prsa i reci: »Budi hvaljen i slavljen Isus u Presvetom Oltarskom Sakramentu, sada i vazda i u vijeće vjekova. Amen«. Djeca koja su pred svetohraništem u crkvi mirna i pobožna, dobivaju od Isusa mnoge pomoći ili milost. Isus ih osobito voli.

21. ISUS SE POBRINUO ZA BOLESNIKE — SAKRAMENT BOLESNIČKOG POMAZANJA

Dok je Isus javno naučavao na zemlji, vrlo se brinuo i za bolesnike. Ljudi su mu priveli mnoge bolesnike koji su trpjeli od različitih nevolja i bolova, a Isus ih je iscijelio. Tako se jednom dogodilo u nekom gradu da su do kuće, gdje je Isus učio, donijeli na nosilima uzetoga bolesnika. U kući je bilo toliko ljudi da nisu mogli s bolesnikom do njega. Zato su ga donijeli na krov i pustili pred Isusa nosila na kojima je ležao bolesnik. Kad je Isus video njihovu vjeru, rekao je bolesniku: »Uzdaj se, sinko oprštaju se grijesi tvoji! «Zatim reče: »Ustani, uzmi nosila i idi kući!« A bolesnik je odmah ustao, uzeo nosila i otišao kući hvaleći Boga. Tako je Isus pomogao mnoge bolesnike: oprostio im grijeha, a zatim ih je iscijelio.

Ali je Isus naredio i svojim apostolima da idu k bolesnicima, i da ih pomognu. Apostoli su pošli i propovijedali bolesnicima da čine pokoru: potom su ih mazali uljem i mnogi su bolesnici ozdravili. Napokon je Isus za bolesnike naredio i jedan posebni sveti sakramenat. Taj sveti sakrament zove se bolesničko pomazanje ili sveto ulje.

76. Što je bolesničko pomazanje?

Bolesničko pomazanje je sakrament naređen za bolesnike na korist duše, a više puta i tijela.

77. Kad treba da primi bolesnik bolesničko pomazanje?

Bolesničko pomazanje treba da primi bolesnik, čim se pokaže da je bolest teška i svakako dok je još kod svijesti.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Ako tebi ili kome drugome u kući pošalje dragi Bog tešku bolest, nemoj zavlačiti do posljednjeg časa da pozoveš svećenika u kuću jer te može preteći smrt prije negoli ti dođe svećenik u pomoć.

Svećenik će donijeti u kuću Isusa da ti pomogne svetim sakramentom ispovijedi i pričesti i bolesničkim pomazanjem. Ukućani teško grijesu ako bolesnik njihovom krivnjom na vrijeme ne primi te svete sakramente i umre bez njih.

Rado idi po svećenika ako te pošalju ili zamole.

22. OTAC OPRAŠTA IZGUBLJENOM SINU — SVETA ISPOVIJED

Isus je pripovijedao ovu priču: Jedan čovjek imao dva sina. Mlađi sin reče ocu neka mu dade njegov dio od imovine. I otac mu dade. A sin uzme svoje i otiđe u daleku zemlju. Tamo je živio raskošno i grešno pa je potrošio sve što je imao.

Uto je nastala glad u toj zemlji i sin je bio u nevolji. Zato je otišao služiti nekoga gospodara one zemlje. Taj ga je poslao u svoj zaselak da pase svinje. Tu se želio nahraniti jelom što su jele svinje, ali mu ni toga nije nitko dao.

Tada je sin počeo razmišljati: Kod moga oca imaju svi kruha i previše, a ja ovdje umirem od gladi. Ustat ću i otići ocu svojemu i kazat ću mu: »Oče, sagriješio sam Bogu i tebi; nisam dostojan više zvati se tvojim sinom; primi me u kuću kao najjamnika«. Potom je ustao i otišao k ocu.

Kad je još sin bio podaleko, ugledao ga je otac, i bilo mu ga je žao. Otac mu potrči u susret, zagrli ga i poljubi. A sin reče: »Oče, sagriješio sam Bogu i tebi; nisam dostojan zvati se tvojim sinom«. Otac pak zapovijedi slugama: »Iznesite brzo najljepše haljine i obucite ga; podajte mu na ruke prsten i na noge obuću; zakoljite ugojeno tele da jedemo i da se veselimo. Jer ovaj sin bio je izgubljen i našao se.« I počeli su se veseliti.

I. PRIJE ISPOVIJEDI

Ispitaj svoju savjest!

Izgubljeni sin mislio je u nevolji na svoga oca koga je ostavio. Sjetio se svojih grijeha. I mi treba da prije ispovijedi razmišljamo što smo sagriješili. To se zove ispitivanje savjesti.

78. Što moramo razmišljati prije ispovijedi?

Prije ispovijedi moramo razmišljati što smo sagriješili: to jest ispitati svoju savjest.

Prije ispitivanja pomoli se Bogu da ti prosvijetli pamet zatim pozovi Majku Božju i svoga anđela čuvara. To možeš naći u molitveniku!

Lako se možemo sjetiti svojih grijeha, ako se ispitujemo prema Božjim i crkvenim zapovijedima što smo sagriješili.

Ispit savjesti možeš kratko obaviti, ako se ispitaš ovako:

1. Molitva. Vjera u Boga, sumnje?
2. Ime Božje. Psovka?
3. Sveta misa. Nedjeljni počinak?
4. Roditelji. Stariji?
5. Mržnja. Svađa. Tučnjava?
6. i 9. Besramno: misli, riječi, želje, djela?
7. i 10. Krađa. Želja za krađom?
8. Laž. Kleveta?
9. Posni dani?
10. Nevaljana ispovijed, uskrsna pričest?
11. Oholost, škrtost, bludnost, zavist, neumjerenošć u jelu i pilu, srditost, lijenosć?

Kod velikih i smrtnih grijeha ispitaj se i za broj grijeha koliko puta si ih učimo. Ako ne znaš točan broj, sjeti se koliko si puta otprilike sagriješio na mjesec ili tjedan.

Pokaj se za grijehu! Izgubljeni sin kajao se za svoje grijehu, tj. bilo mu je žao što je ostavio svoga oca: sada mu je to bilo mrsko. I mi moramo žaliti i mrziti svoje grijehu kojima smo uvrijedili Boga i zaslužili njegovu kaznu. To znači u sebi pobuditi kajanje.

79. Što moramo u sebi pobuditi da nam Bog oprosti grijehu?

Da nam Bog oprosti grijehu, moramo u sebi pobuditi pokajanje.

80. Što znači pokajati se?

Pokajati se znači žaliti i mrziti na učinjene grijehu.

Kod ispovijedi je najvažnije da se skrušeno pokaješ za svoje grijehu. Bez pokajanja Bog nikomu ne opršta grijehu. Zato ne valja da samo brzo izgovoriš riječi: »Kajem se od svega srca ...«, nego treba da paziš na svaku riječ koju kod toga izgovaraš, i da ti bude uistinu od svega srca žao što si uvrijedio(la) dragoga Boga, najveće i najmilije dobro.

Zato treba promisliti: kako je nebeski Otac dobar, i ja sam mu bio nezahvalan i još ga vrijeđao. Zatim promisli: što je Spasitelj pretrpio za mene na križu, a ja sam grijesima vrijeđao njegovu ljubav. Grijesima sam izgubio pravo na nebo, a zaslužio pakao. Pokajanje koje probudujemo, jer nam je žao što smo grijesima uvrijedili Boga, koji je najveće Dobro, zove se savršeno. Ako se čovjek ne može na smrtnom času ispovijediti, savršeno pokajanje opršta sve grijehu kao da se ispovjedio.

Ako se kajemo zato što smo grijesima izgubili nebo, a zaslužili pakao, to je nesavršeno pokajanje. U ispovijedi je i ovo pokajanje dovoljno. Prije ispovijedi treba se pokajati za sve smrtne grijeha. Tko ima samo lake grijeha treba da se za njih pokaje.

81. Što moramo odlučiti prije ispovijedi?

Prije ispovijedi moramo odlučiti da ćemo se popraviti i da nećemo više griješiti.

Odluči da nećeš više griješiti!

Izgubljeni sin odlučio se vratiti svome ocu i popraviti se. I mi moramo odlučiti da ćemo se vratiti Bogu i popraviti se. To je dobra odluka.

Ni kod odluke ne valja samo brzo izgovoriti riječi: »Tvrdo odlučujem da ću se popraviti...«, nego treba da ozbiljno i od svega srca odlučiš da ćeš se popraviti. Treba odlučiti i izbjegavati i prilike za grijeh (zlo društvo, knjige) i upotrijebiti sva sredstva da se popravimo (molitva, primanja sakramenata). Pošto razmisliš svoje grijeha, pokaješ se i odlučiš popraviti se, pristupi k ispovijedi!

II. KOD ISPOVIJEDI

Ispovijedaj se iskreno!

Izgubljeni sin vratio se kući i priznao ocu da je sagriješio. I mi treba da priznamo svoje grijeha duhovnom ocu i namjesniku Božjem; a to je svećenik pred kojim ispovijedamo svoje grijeha zato da nas od njih odriješi. To se zove ispovijed.

82. Što znači ispovijedati se?

Ispovijedati se znači: skrušeno kazati učinjene grijeha svećeniku da nas od njih odriješi.

83. Zašto moramo kazati ispovjedniku svoje grijeha?

Svoje grijeha moramo kazati ispovjedniku zato što je tako naredio Isus Krist.

Kad dođe na tebe red da se ispovijedaš, poklekni u ispovjetaonici. Svećenik te blagoslovi, a ti kaži »Hvaljen Isus«, prekriži se i počni ispovijed!

84. Kako se počinje ispovijed?

Ispovijed se počinje ovako: Skrušeno ispovijedam svoje grijeha koje sam učinio (la). od... npr. od djetinjstva, od konca, početka školske godine, od Uskrsa, Božića ...).

Sad kaži sve grijeha, ili barem sve smrtne, kojih se sjećaš. O smrtnim grijesima kaži koliko puta si ih učinio(la). Ako toga točno ne znaš, reci otprilike koliko puta na dan, na tjedan, na mjesec.

Potom reci: »Molim, pokoru i odrješenje od grijeha«. Iza toga pozorno slušaj pouke ispovjednikove i pokoru koju ti on zada. A zatim klečeći još u ispovjetaonici završi ispovijed skrušenim pokajanjem.

85. Kako se završava ispovijed?

Ispovijed se završava ovako: »Kajem se od svega srca što uvrijedih Boga, najveće i najmilije dobro. Mrzim na sve svoje grijeha i čvrsto odlučujem da ću se popraviti i da neću više griješiti.«

Čekaj u isповједаонici i ne odlazi prije nego te svećenik odriješi riječima: »Ja te odrešujem od grijeha tvojih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen«. Onda te prekriži, kaže »Hvaljen Isus«, a ti se podigni i otiđi k oltaru, izmoli pokoru i »Molitve poslije ispovijedi« iz molitvenika.

Ako si na ispovijedi zaboravio (la) kazati koji smrtni grijeh, ispovijed je ipak bila valjana pa se smiješ pričestiti. Što si zaboravio (la) reći ćeš na idućoj ispovijedi. Ali, ako je tko na ispovijedi hotimice zatajio koji smrtni grijeh, ispovijed mu je bila nevaljana, griesi mu nisu oprošteni. Takav je počinio novi teški grijeh pa se ne smije pričestiti prije nego se ponovo dobro ispovijedi.

III. POSLIJE ISPOVIJEDI

Izvrši naloženu pokoru!

Izgubljeni sin želio je da ga otac primi kao najamnika u svojoj kući. On je bio pripravan pretrpjeti svaku kaznu koju će mu otac odrediti, samo da ga zadovolji.

I mi treba da budemo pripravljeni izvršiti sve ono što nam ispovjednik naloži, da tako zadovoljimo Bogu za svoje grijeha.

To se zove zadovoljština ili pokora.

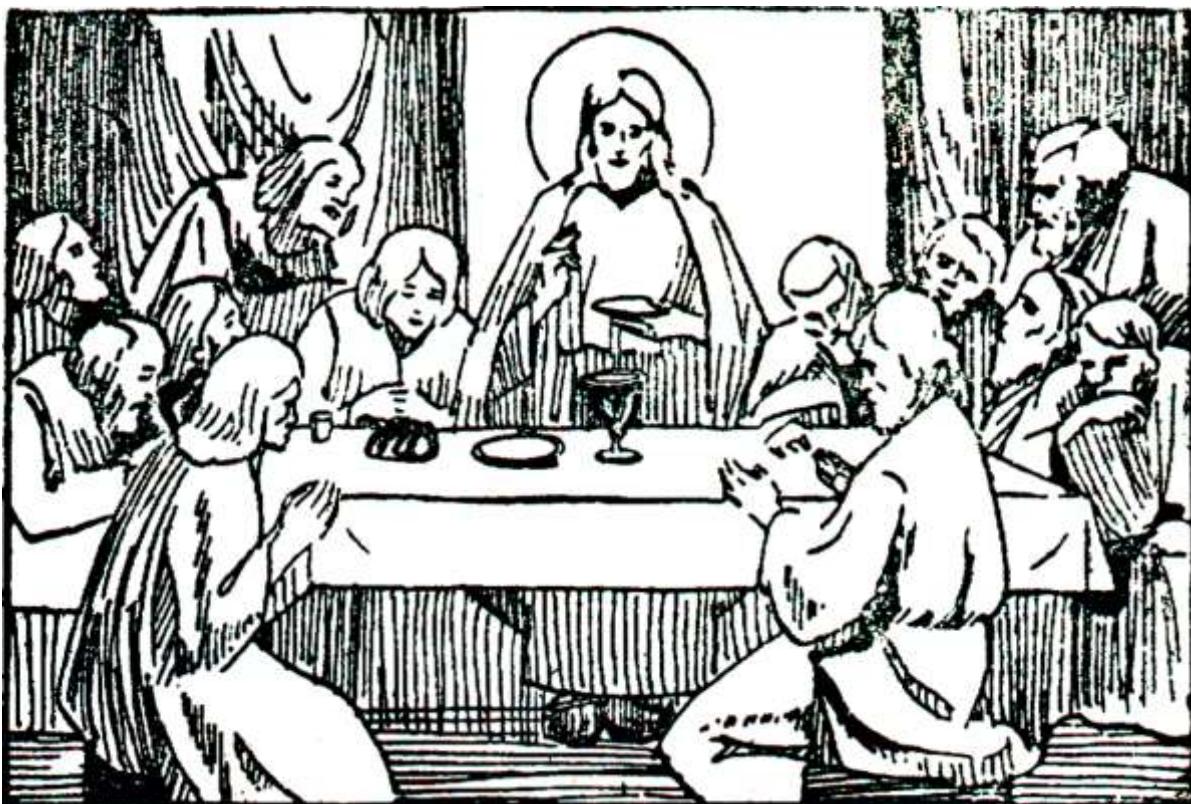
86. Što moramo izvršiti poslije ispovijedi?

Poslije ispovijedi moramo izvršiti onu pokoru koju nam je zadao ispovjednik.

Tko zaboravi izvršiti naloženu pokoru dobio je oproštenje grijeha, ali mora kod naredne ispovijedi kazati da nije izvršio pokoru.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Cijeni i često upotrebljavaj veliki dar Božje milosti za spas duše, sv. ispovijed. Treba se ispovijedati barem jednom godišnje o Uskrsu, pa i onda kada se nalazimo u pogibelji, a na duši imamo smrtni grijeh. Što češće čistimo dušu u valjanoj ispovijedi od grijeha, to će naša duša biti Bogu draža, jer će milost Božja biti u duši sve veća. Zato čuvaj milost čestim ispovijedanjem!

23. POSLJEDNJA VEČERA ISUSOVA — PRESVETI OLTARSKI SAKRAMENT

Isus je izvršio svoje Obećanje da će ljudima dati svoje tijelo za jelo i svoju krv za pilo. To se zbilo na Posljednjoj večeri. Dan prije Posljednje večere otisao je apostol Juda k židovskim svećeničkim poglavarima i rekao im: »Što ćete mi dati da vam izdam Isusa?« Oni su mu odredili trideset srebrnika. Drugi dan, u četvrtak, blagovao je Isus s apostolima vazmeno janje. To je bila Isusova posljednja večera. Kod večere reče Isus: »Vrlo sam želio s vama blagovati to vazmeno janje prije nego počnem trjeti. Za vrijeme večere uzme Isus ubrus i redom opere apostolima noge. Dok im je noge prao, rekao im je: »Vi ste čisti ali ne svii, jer je znao da će ga Juda izdati.

Sada je došao sveti čas da Isus izvrši što je obećao i dade ljudima svoje presveto tijelo za jelo i svoju presvetu krv za pilo. I uze Isus kruh u svoje svete ruke, blagoslovi ga, prelomi, dade učenicima i reče: »Uzmite i jedite ovo je moje tijelo. Zatim uze kalež s vinom, blagoslovi ga, dade im i reče. »Pijte iz njega svii, jer ovo je moja krv.

Ovo činite na moj spomen!«

Tako je Isus naredio Euharistiju ili Presveti Oltarski Sakrament i svetu misu.

87. Što je kod Posljednje večere rekao Isus nad kruhom, a što nad vinom?
 Kod posljednje večere rekao je Isus nad kruhom: »Ovo je moje tijelo«, a nad vinom »Ovo je moja krv«.

88. Što je postalo od kruha i vina kad je Isus rekao: »Ovo je moje tijelo«, »Ovo je moja krv«?
 Kada je Isus rekao: »Ovo je moje tijelo«, »Ovo je moja krv«, od kruha je postalo pravo tijelo Isusovo, a od vina prava krv njegova.

To je bila prva pretvorba i prva sveta misa. Poslije tih riječi ostale su od kruha i vina samo još prilike kruha i vina, tj. sve ono što od kruha i vina primjećujemo: oblik, boju, miris, tek, itd.

89. Koju je vlast dao Isus apostolima na Posljednjoj večeri?
 Na Posljednjoj večeri dao je Isus apostolima vlast da i oni pretvaraju kruh i vino u tijelo i krv njegovu. Tu je vlast dao Isus apostolima kad im je rekao: »Ovo činite na moj spomen«.

90. Komu su apostoli predali vlast pretvarati kruh i vino u tijelo i krv Isusovu?
 Vlast pretvarati kruh i vino u tijelo i krv Isusovu predali su apostoli biskupima i svećenicima.

91. Gdje pretvaraju biskupi i svećenici kruh i vino u tijelo i krv Isusovu?
 Biskupi i svećenici pretvaraju kruh i vino u tijelo i krv Isusovu u svetoj misi.

To biva kod pretvorbe na oltaru prije podizanja.

Jer se tijelo i krv Isusova pod prilikama kruha i vina prikazuje na oltaru i daje našoj duši za hranu, zato se ta najsvetija tajna kršćanske vjere zove Presveti Oltarski Sakrament ili Sveta Pričest.

92. Što je Presveti Oltarski sakrament?
 Presveti Oltarski Sakrament jest pravo tijelo i prava krv Isusova pod prilikom kruha i vina.

Pod svakom prilikom nalazi se čitav i nerazdijeljen Isus. Isus ostaje tako dugo na oltaru dok traju prilike kruha i vina.

Tako Isus trajno ostaje među nama nazočan u Presvetom Sakramantu. Tu prima naše molbe i prinosi ih nebeskom Ocu. Tu nas blagoslivlje kad se svećano izloži Presveti Sakrament. Mi ga rado i često posjećujemo. Njemu iskazujemo najveće štovanje.

PRESVETI OLTARSKI SAKRAMENT se čuva u svetohraništu. Pred njim uvijek gori vječno svjetlo. U svetohraništu se nalazi kalež s posvećenim hostijama. Zato poklekni pred Presvetim Oltarskim Sakramentom kad ulaziš i izlaziš iz Crkve.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isus nas doista jako ljubi, jer hoće da ostaje uvijek među nama. Zahvaljuj mu za tu veliku dobrotu i ljubav! Dodji često i rado u crkvu gdje se čuva Presveti Oltarski Sakramenat. Tu se klanjaj njemu i pozdravljam ga: »Budi hvaljen i slavljen Isus u Presvetom Oltarskom Sakramentu sada i vazda i u vijeće vjekova. Amen.«

Kad prolaziš mimo crkve, skini šešir ili se pobožno prekriži da pozdraviš Isusa.

Sveti Četvrtak sjeća nas kako je Isus ustanovio Presveti Oltarski Sakrament. Svečanim načinom slavimo to na Tijelovo.

24. OBREDI SV. MISE

Na Posljednjoj večeri Isus je pretvorio Kruh u svoje Tijelo, a vino u svoju Krv. Tada je Isus služio prvu sv. misu. Ujedno je rekao apostolima: Ovo činite na moju uspomenu. Apostoli i njihovi učenici vjerno su vršili što im je Isus naložio. I oni su služili sv. misu. A služili su je na sličan način kako ju je Isus služio na Posljednjoj večeri. Posljednja večera imala je dva dijela. Tako i sv. misa ima dva dijela, prvi se dio zove »služba riječi«, a drugi »euharistijska služba«.

I. Služba riječi

Prvi dio Posljednje večere sačinjavali su obredi blagovanja vazmenog jaganjca. Ti su obredi sjećali Izraelce na izlazak iz egipatske zemlje. Kod obreda su molili svete pjesme ili psalme i ponavljali uspomene na izlazak iz Egipta.

Tako i prvi dio sv. mise sadrži pjesme, pouke i molitve.

Sv. misa počinje »ulaznom pjesmom«, znakom križa i pozdravom misnika sakupljenom Božjem narodu. Mi odgovaramo:

I s duhom tvojim!

Slijedi pokajnički čin kojim priznajemo svoje grijeha da možemo proslaviti sveta otajstva.

Božje smilovanje molimo zazivima:

Gospodine smiluj se! Kriste smiluj se! Gospodine smiluj se!

U nedjelje i blagdane pjeva se ili govori:

Slava Bogu na visini ...

Misnik zatim poziva sve na molitvu: Pomolimo se: a onda moli »zbornu molitvu«.

Slijede čitanja iz Sv. pisma, u obične dane dva, u nedjelju i blagdane tri, obično je prvo iz Starog Zavjeta, drugo iz poslanice, a treće iz Evandelja.

Između čitanja mole se psalmi na koje odgovaramo zazivima. Nakon čitanja misnik nas upozori:

Riječ je Gospodnja! Mi odgovaramo: Bogu hvala!

Nakon Evandelja odgovaramo: Slava tebi, Kriste!

Misnik obično u propovijedi rastumači Riječ Božju, a onda (u nedjelje i blagdane) izjavljujemo svoju vjeru:

„Vjerujem u jednog Boga“. Obično se uzima taj duži oblik, ali može i onaj kraći.

U »općoj molitvi« ili »molitvi vjernika« molimo za potrebe cijelog svijeta i za našu užu zajednicu.

II. Euharistijska služba

Na posljednjoj su večeri apostoli najprije pripremili stol i jelo. I mi kod oltara pripremamo kruh i vino, a tad se obično u crkvi sakupljaju doprinosi vjernika pa je i taj naš mali dar vidljiv znak da smo sudionici žrtve. Dakako, važno je da uz kruh i vino prikažemo i sebe!

Kad misnik prinosi kruh i kalež s vinom i mi se pridružujemo usklikom:

Blagoslovjen Bog uvijeke!

Misnik zaključuje prikazanje pozivom: Molite, braćo, da moja i vaša žrtva bude ugodna Bogu Ocu svemogućemu. A mi odgovaramo:

Primio Gospodin žrtvu iz tvojih ruku na hvalu i slavu svojega imena, na korist nama i čitavoj svojoj svetoj Crkvi.

Misnik moli nad darovima »darovnu molitvu«, a zatim nas nizom poziva uvodi u »euharistijsku molitvu«:

Gospodin s vama! I s duhom tvojim.

Gore srca! Imamo kod Gospodina.

Hvalu dajmo Gospodinu Bogu našemu! Dostojno je i pravedno.

U uvodnom hvalospjevu (»predslovlju«) podsjeća nas misnik na dobročinstva Božja u vezi s blagdanom, a mi se pridružujemo:

Svet, svet, svet, Gospodin Bog Sabaot. Puna su nebesa i zemlja Tvoje slave. Hosana u visini. Blagoslovjen koji dolazi u Ime Gospodnje. Hosana u visini.

Tada slijedi središnji dio sv. mise: »euharistijska molitva.« Euharistijskih molitava ima više pa misnik može odabratkoja odgovara danu ili potrebama zajednice. U svima je sadržan spomen na razna dobročinstva Božja zbog kojih očekujemo i molimo Božju pomoć za nas.

Središte je i vrhunac euharistijske molitve kad misnik ponavlja one riječi koje je Isus rekao na Posljednjoj večeri, nad kruhom: »ovo je moje Tijelo« a nad vinom: »ovo je moja Krv«.

To je najsvetiji čas sv. mise. Isus se pod odijeljenim prilikama kruha i vina žrtvuje nebeskom Ocu.

Kad misnik podigne sv. Hostiju (a tako i kalež) i pokloni se, poklonimo se i mi, a na njegov poziv: „Tajna vjere!“ — odgovorimo:

Tvoju smrt, Gospodine, naviještamo, Tvoje uskrsnuće slavimo, Tvoj slavni dolazak iščekujemo.

Slijede još neke molitve (za Crkvu, za pokojne) a na kraju euharistijske molitve misnik podiže Hostiju i kalež uz riječi:

„Po Kristu, i s Kristom, i u Kristu. Tebi Bogu, Ocu svemogućemu, u jedinstvu Duha Svetoga, svaka čast i slava u sve vijke vjekova“. — Amen.

U obred pričesti uvodi nas misnik pozivom da se pridružimo molitvi koju nas je Isus naučio:

Oče naš, koji jesi na nebesima ...

Misnik proširuje neke od tih prošnja, a mi se pridružujemo:

Jer Tvoje je kraljevstvo i slava i moć u vjekove.

Nakon posebne molitve za mir i jedinstvo, misnik nam kaže:

Mir Gospodnji bio vazda s vama! —I s duhom tvojim, a onda prema običaju mjesta zaželimo jedni drugima mir i ljubav.

Dok misnik lomi sv. Hostiju, molimo i mi:

Jaganje Božji, koji oduzimaš grijehu svijeta, smiluj nam se, (kod posljednjeg zaziva: Daruj nam mir).

Zatim misnik podigne sv. Hostiju i kaže:

»Evo Jaganjca Božjeg, evo onoga koji oduzima grijehu svijeta. Blago onima koji su pozvani na gozbu Jagančevu. A svi zajedno:

Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ i ozdravit će duša moja.

Misnik se pričesti, a zatim pričešće vjernike. Pjeva se ili govori »pričesna pjesma« i nakon Popričesne molitve, misnik daje blagoslov i završava:

Idi te u miru! — Bogu hvala.

PREGLED OBREDA MISE

Ulazna pjesma i pozdrav Pokajnički čin (Slava)

Zborna molitva

SLUŽBA RIJECI:

Čitanje

Evangelje

(Vjerujem)

Molitva vjernika

EUHARISTIJSKA SLUŽBA:

Prikazanje darova

Darovna molitva

Predslovlje

Euharistijska molitva

Oče naš, Pričest

Popričesna molitva

ZAVRŠNI OBRED:

Blagoslov i otpust

25. APOSTOLI PRIMAJU SVETU PRIČEST — PRIPREMA ZA SVETU PRIČEST

Kad je Isus naredio Presveti Oltarski Sakrament, dao je apostolima svoje tijelo za jelo i svoju krv za pilo. Apostoli su tada prvi put primili tu nebesku hranu. To je bila njihova prva sveta pričest. Poslijе svete pričesti rekao je Isus apostolima: »Mir vam ostavljam, mir svoj dajem vama«. - »Ako budete držali moje zapovijedi, ostat ćeće u mojoj ljubavi. — »Ljubite jedan drugoga!« Potom su se Isus i apostoli zahvaljivali nebeskom Ocu.

93. Što primamo u svetoj pričesti?

U svetoj pričesti primamo tijelo i krv Gospodina našega Isusa Krista duši za hranu.

Isus je rekao: »Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ostaje u meni i ja u njemu.«

94. S kim se najuže združujemo kod svete pričesti?

Kod svete pričesti se najuže združujemo s Isusom Kristom, Bogom i Spasiteljem svojim.

Isus je rekao: »Tko jede tijelo moje i pije krv moju, ima život vječni, i ja će ga uskrisiti na sudnji dan.«

95. Koje još milosti daje sveta pričest?

Sveta pričest umnožava milost posvetnu, opršta lake grijeha, čuva od smrtnih; slabi zle sklonosti i jača u dobru. Ona je zalog slavnog uskrsnuća.

96. S kakvom dušom treba pristupiti k svetoj pričesti?

K svetoj pričesti treba pristupiti s čistom dušom, to jest u posvetnoj milosti.

S malim grijehom smijemo se pričestiti, ali treba nastojati da nam je duša što čistija. Zato se treba prije pričesti pokajati i za lake grijeha.

Tko bi se usudio pristupiti k pričesti u smrtnom grijehu, taj bi učinio svetogrđe. Zato valja brižno nastojati da se valjano ispovijedamo.

Na pričest valja doći natašte, tj. da jedan sat prije pričesti ne jedemo ništa, niti pijemo alkoholnih pića. Vodu smijemo pitи i kroz to vrijeme.

Svećenik okrenut od oltara prije pričešćivanja drži u ruci svetu hostiju. Tad se ti duboko naklonjen(a) udaraj u svoja prsa i izgovori ove riječi: »Gospodine, nisam dostojan(na) da uniđeš pod krov moj, nego samo reci riječ, i ozdravit će duša moja«.

Kad pak svećenik pristupi k tebi da te pričesti i kaže: »Tijelo Kristovo«, a ti odgovori: »Amen«. Podigni glavu, gledaj u svetu hostiju, čedno otvori usta i jezik spusti na donju usnicu. Pošto si pobožno primio(la) Presveto Tijelo Isusovo, zatvorи usta. Zatim ustani, idi polagano na svoje mjesto i idući gledaj preda se. Tada klekni i moli »Molitve poslije svete pričesti« iz molitvenika ili u svojim mislima razgovoraj s Isusom.

Gdje je uvedeno primanje sv. pričesti na ruku, treba da to bude s jednakim poštovanjem i ljubavlju: Dlan lijeve ruke drži pred prsimu okrenut prema gore. Kad ti svećenik položi sv. Hostiju na dlan i kaže: »Tijelo Kristovo«, odgovori: »Amen«. Tad uzmi sv. hostiju s dva prsta desne ruke i stavi je na svoj jezik. Sve te kretnje čini bez žurbe, lijepo i pobožno.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Prije pričesti pomisli tko dolazi k tebi? Zato probudi vjeru u Isusa u Presvetom Sakramentu. Ponizi se pred njim zbog svojih grijeha. Zatim se pouzdaj u Isusovu dobrotu i uzvrati mu ljubav ljubavlju.

Molitve poslije pričesti Isus najradije sluša i usliši. Moli ga neka ti pomogne da ostaneš dobar(ra). Moli za roditelje, braću, sestre i pokojne.

Svaki je kršćanin dužan primiti svetu pričest u uskrsno vrijeme. Treća zapovijed crkvena glasi: »Svake se godine najmanje jedanput ispovijedi i o Uskrsu pričesti«. A ti dolazi rado k Isusu i u drugo vrijeme, klanjam mu se i primaj ga češće! Ako ti je duša čista od smrtnog grijeha možeš se pričestiti i bez ispovijedi. Ali moraš imati iskrenu želju da po svetoj pričesti postaneš bolji i Isusu sličniji.

26. ISUS MOLI U SMRTNOJ MUCI — O MOLITVI

Nakon što su Isus i apostoli svršili posljednju večeru, rekao je Isus: »Noćas čete me svi ostaviti«. A Petar odgovori: »Ako te i svi ostave, ja te neću ostaviti«. Nato će mu Isus: »Zaista ti kažem, prije nego pijetao zapjeva triput ćeš se mene odreći«.

Potom su otišli na Maslinovu goru. Tamo je Isus rekao apostolima: »Žalosna je duša moja do smrti. Počekajte ovdje i bdijte.« Nato je otišao malo dalje sam pao je na zemlju i molio: »Oče moj, ako je moguće, oduzmi ovu muku od mene. Ali neka ne bude kako ja hoću, nego kako ti hoćeš.«

Zatim je došao Isus k apostolima, našao ih je gdje spavaju i rekao im: »Bdijte i molite se da ne padnete u napast!« I otišao je, pa je opet molio kao i prije. A kad je Isus tako molio i treći put, osjetio je smrtnu muku i oblio ga krvav znoj. Tada mu se javi anđeo s neba i okrijepi ga.

Kad je Isus završio molitvu, opet je došao k apostolima koji su spavalii. I reče im: »Ustanite, idemo! Evo, približio se moj izdajnik.«

Uto se približavao Juda s četom i rekao: »Koga ja poljubim, onaj je, držite ga i odvedite.« Kad je Juda pristupio k Isusu reče mu: »Zdravo učitelju!« i poljubi ga. A Isus ga upita: »Prijatelju, što si došao! Juda, poljupcem izdaješ Sina čovječjega!« Tada stupi Isus pred četu i zapita: »Koga tražite?« Odgovore mu. »Isusa iz Nazareta.« A Isus im reče: »Ja sam.« Na to su ljudi uzmakli i pali na zemlju. Isus im opet reče: »Ako, dakle, mene tražite, ostavite ove neka idu.« Zatim su metnuli ruke na Isusa i pograbili ga.

Kad je to video apostol Petar, izvadio je mač i odsjekao uho sluzi svećeničkom. A Isus reče Petru: »Zadjeni mač u korice! Ili misliš da ja ne mogu moliti Oca mojega pa bi mi poslao sada više od dvanaest četa anđela«. I dohvati Isus slugino uho i ozdravi ga. Nato je četa odvela Isusa. Apostoli su se razbjegli, samo su Petar i Ivan išli izdaleka za Isusom.

97. Što je učinio Isus kad je bio žalostan?

Kad je Isus bio žalostan, molio se nebeskom Ocu.

98. Što činimo kad se molimo?

Kad se molimo, razgovaramo s Bogom ili sa svetima.

Molitvom Boga slavimo, zahvaljujemo mu ili ga molimo za nova dobročinstva.

99. Kako valja moliti?

Moliti valja pobožno.

Pobožno se molimo kad mislimo na ono što molimo.

100. Je li nam molitva potrebna?

Molitva nam je potrebna, jer je to Isus zapovjedio. Bez molitve ne možemo dobiti od Boga milost da se zla klonimo, ni da dobro činimo i tako dušu spasimo.

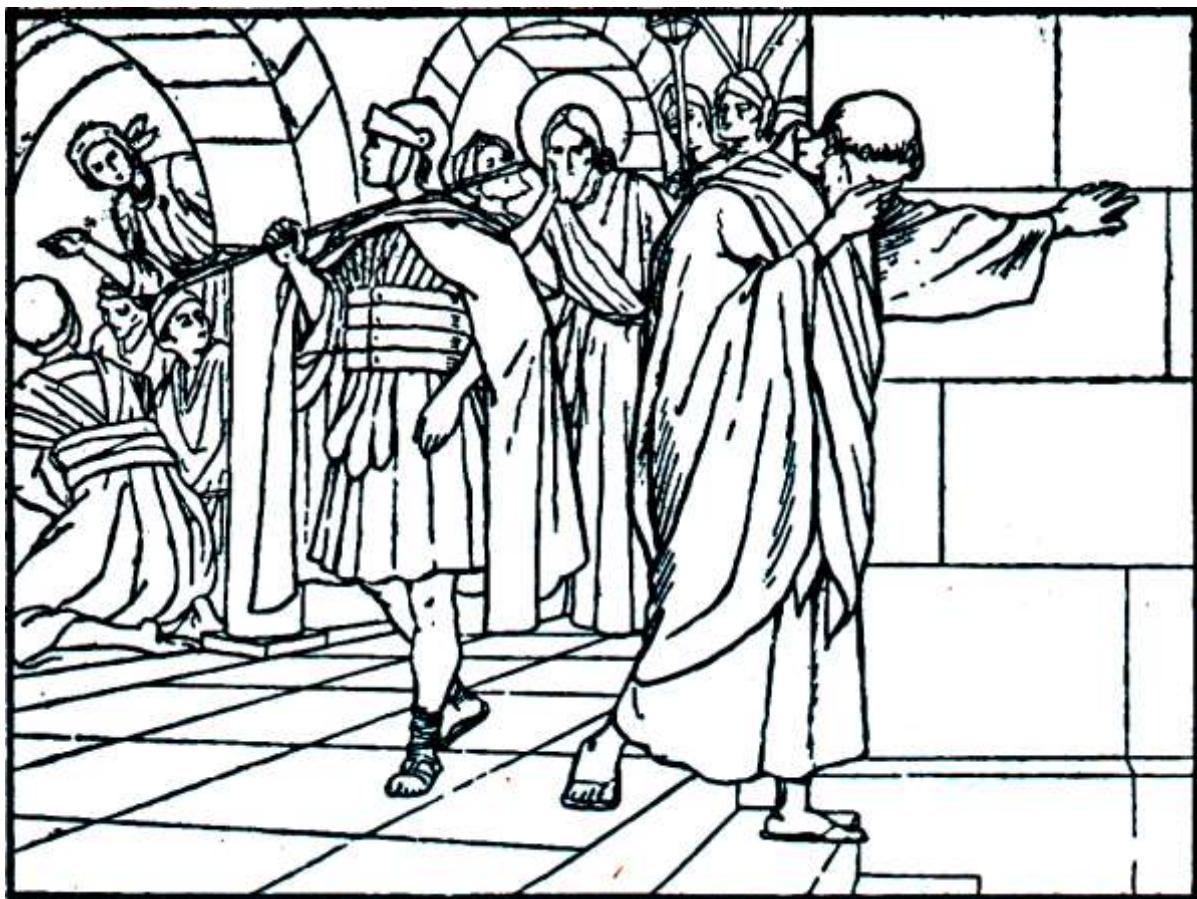
Zato nas Isus potiče da »uvijek molimo i nikada ne prestajemo moliti«. Osobito treba moliti ujutro, uvečer, prije i poslije jela, u crkvi. Dobra molitva nije nikada uzaludna.

Najizvrsnija molitva je Očenaš ili molitva Gospodnja. Zove se molitva Gospodnja, jer je sam Isus Krist učio ljude moliti Očenaš i zapovjedio da tako molimo. U Očenašu molimo za sve potrebe duše i tijela.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Prije svake molitve kratko pomisli da u molitvi razgovaraš sa svojim Stvoriteljem i Spasiteljem. Često preko dana izgovaraj kratke molitve: Isuse, smiluj mi se! Srce Isusovo, budi moje spasenje!

Kad te stigne kakva žalost ne prestani moliti, nego se predaj u Božje ruke i reci otprilike ovako: »Dragi Bože, oduzmi od mene ovu muku, ali budi volja tvoja!« Tako je činio Isus. Bogu odano moli u Očenašu: »Budi volja tvoja, kako na nebu, tako i na zemlji«.

27. PETAR SE KAJAO — JUDA OČAJAVAO — BOG JE MILOSRDAN

S Maslinske gore dovela je četa Isusa svezana k velikom svećeniku Kajfi. Kod njega su bili sabrani židovski svećenički poglavari i starješine. Oni su tražili svjedočanstvo protiv Isusa da bi ga ubili, ali ga nisu našli. Svjedoci su optuživali Isusa, ali se njihova svjedočanstva nisu slagala.

Nato ustane Kajfa i zapita Isusa: »Reci nam jesи li ti Krist, Sin Božji?« Isus odgovori: »Jesam«. A veliki svećenik reče: »Što nam trebaju svjedoci? Eto čuli ste kako je pogrdio Boga. Što mislite?« I oni su mu odgovorili: »Zaslužio je smrt«.

Potom su Isusa odveli u tamnicu. Tamo su mu se rugali, pljuvali mu u lice i udarali ga šakama. A jedni su mu pokrili oči, udarali ga po licu i govorili mu: »Reci tko te je udario?« I druge mnoge pogrde govorili su protiv Isusa.

Dok su Isusa u noći ispitivali u sudnici, napolju u dvorištu Petar se grijaо kod vatre. I pristupi k njemu sluškinja vratarica i reče: »I ti si bio s Isusom«. A Petar zataji Isusa pred svima: »Ne poznam ga«. I kad je izašao k vratima, ugleda ga druga sluškinja i reče onima koji su bili ondje: »I ovaj je bio s Isusom iz Nazareta«. I opet reče Petar: »Ne znam toga čovjeka«. A malo potom pristupili su i drugi i rekli Petru da je i on jedan od Isusovih učenika. Tada se počeo Petar kleti i proklinjati da ne poznaje

Isusa. I odmah zapjeva pijetao. U tom času proveli su Isusa mimo Petra. A Gospodin se okrenuo i pogledao Petra. Nato se Petar sjetio kako mu je Isus rekao nakon posljednje večere: »Prije nego pijetao zapjeva, triput ćeš se mene odreći«. Potom je Petar izašao napolje i gorko je zaplakao.

Kad je video izdajnik Juda da su Isusa osudili na smrt, bilo mu je žao. I on doneće trideset srebrnika k starješinama pa im reče: »Sagrijeo sam što sam izdao pravednika«. A oni mu rekoše: »Što mi marimo za to!« A Juda baci srebrnike u hram i objesi se.

Petar se nije čuvao prigode za grijeh i odviše se uzdao u sebe. Ali je Petar pokazao kako se moramo kajati i napustiti prigodu za grijeh. Petar se pokajao iz srca skrušena, a ne samo riječima. On se pokajao radi Isusa što je uvrijedio svog najboljeg Učitelja, i zasluzio da ga Isus odbaci od sebe. Ali je Petar bio siguran da će mu Isus oprostiti, jer se pouzdavao u njegovu dobrotu. On se odmah popravio, jer je imao čvrstu odluku da više ne grijesi. Zato mu je Isus oprostio.

101. Oprašta li Bog svakom grešniku?

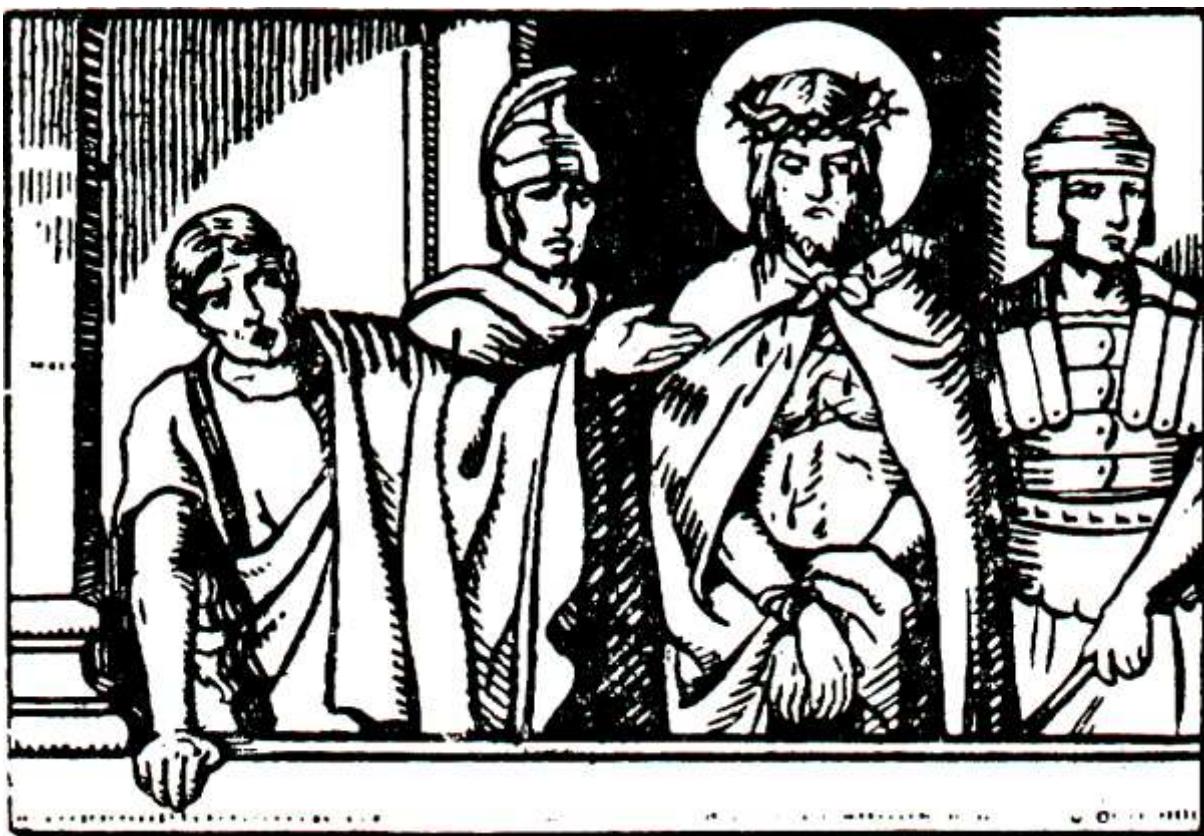
Bog oprašta svakome grešniku koji se skrušeno kaje za svoje grijeha. Bog je milosrdan.

I Juda se kajao za svoj grijeh. No Juda se nije kajao od žalosti što je uvrijedio i izdao svog Učitelja i Boga, već zbog sramote, što je učinio toliki zločin. Juda se nije uzdao u Spasitelja da će mu oprostiti. Zapao je u očaj i počinio novi grijeh.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Petar je pokazao kako se moramo kajati da nam Bog oprosti grijeha. Kad ideš na sv. isповјед, imaj pred očima ovaj primjer sv. Petra. Ako tko teško sagrijesi, ili ga stigne koja nevolja, neka ne pada u očaj kao Juda. Neka se skrušeno kaje za grijeha i uzda se u Boga kao Petar i Bog će mu oprostiti.

Uzdaj se, dakle, stalno u Boga, jer »Bog svojih ne ostavlja«.

28. PILAT OSUĐUJE ISUSA NA SMRT - ISUS NAS UČI TRPJETI

U petak ujutro dovedoše Isusa Ponciju Pilatu, upravitelju židovske zemlje, da ga i on osudi. Poncije Pilat ga ispita, ali ne nađe nikakve krivnje na njemu. A kad je doznao da je Isus iz Galileje, poslao ga je Herodu, poglavaru galilejskom, koji je tada bio u Jeruzalemu. Ali Isus ništa nije odgovarao kad ga je pitao Herod. Zato mu se on naruga, dade ga obući u bijelu haljinu i posla ga natrag Pilatu.

Pilat je rekao starješinama i narodu: »Eto, ja sam ga pred vama ispitao i nikakve krivice nisam našao na njemu. A ni Herod nije našao ništa što bi zasluživalo smrt«. A o blagdanu je bio običaj da upravitelj pusti narodu po jednoga sužnja koga oni hoće. Pilat je htio pustiti Isusa. Zato je pitao starješine i narod: »Koga hoćete da vam pustim, Barabu ili Isusa? A oni odgovoriše: »Pustite nam Barabu, a Isus neka se razapne!«

Kad je vidio Pilat da ništa ne pomaže, i da je buna sve veća, uze vode, opru ruke pred narodom i reče: »Ja nisam kriv za smrt ovoga pravednika, nego vi«. A narod odgovori: »Krivi ćemo biti mi i djeca naša«.

Tada preda Pilat Isusa vojnicima da ga bičuju. Oni su ga bičevali i obukli u crvenu haljinu. Zatim su spleli vijenac od trnja i stavili mu na glavu, a u desnicu stavili mu trstiku. I klecali su na koljena pred njim i rugali se »Zdravo, kralju židovski!« Još su pljuvali na njega i trstikom ga tukli po glavi.

Kad su se vojnici narugali Isusu, svukli su mu crvenu haljinu i obukli ga u njegovu haljinu. Zatim su ga izveli na goru Kalvariju da ga razapnu. A Isus je i nosio teški križ i pod njim je više puta pao na zemlju.

Na putu su natjerali nekoga Šimuna iz Cirene da Isusu poneše križ. A neke pobožne žene žalile su Isusa.

Kad su došli na goru Kalvariju, dali su vojnici Isusu ocat pomiješan sa žučju. Isus je okusio ocat, ali piti nije htio. Ondje su mu svukli odijelo, raspeli ga na križ i pribili mu čavlima ruke i noge. Nad glavu su stavili natpis: »Isus Nazarećanin, kralj židovski«. A raspeli su i dva zločinca, jednog Isusu s desne strane, a drugog s lijeve. Vojnici su razdijelili među sobom Isusove haljine.

102. Tko je Isusa osudio na smrt?

Isusa je osudio na smrt rimski upravitelj židovske zemlje, Poncije Pilat.

103. Gdje su Isusa raspeli na križ?

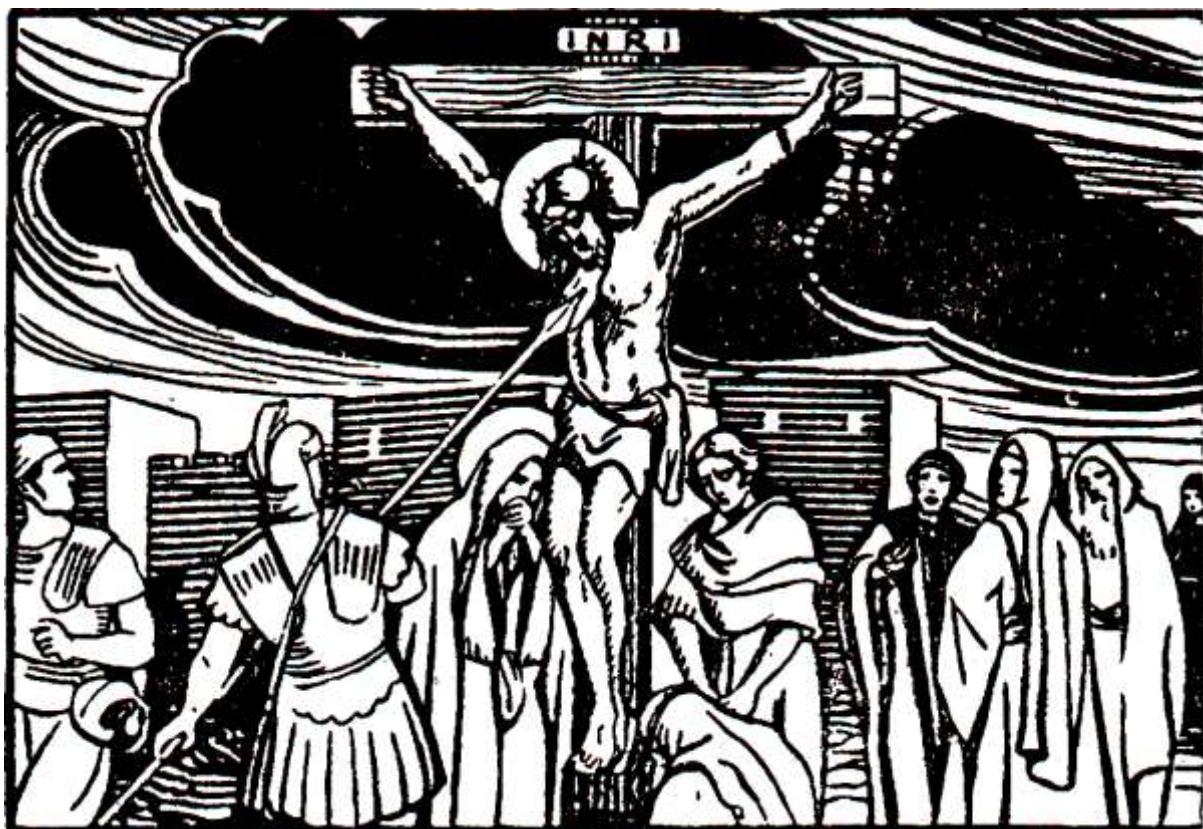
Isusa su raspeli na križ na gori Kalvariji blizu Jeruzalema.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isus je trpio nedužno. Sve je muke podnio strpljivo te nije otvorio usta da se potuži. A sve je to činio iz ljubavi prema nama, jer nas je ljubio do kraja. Budi zahvalan svome Spasitelju što ti je ostavio takav primjer!

Uči se od Isusa strpljivo podnosići bol i patnje života. Ne tuži se na nevolje koje ti Bog pripušta. Ne prigovaraj Božjim odlukama. Vrši volju Božju i u nevolji!

Sjeti se svakog petka muke Isusove. Na uspomenu toga što je Isus taj dan toliko trpio za nas, odredila je Crkva u sve korizmene petke nemrs, tj. da ne jedemo mesa. Druga zapovijed crkvena glasi: »Posti zapovijedane poste i u određene dane ne mrsi«. — Pjesma: »Stala Majka pod raspelom«.

29. ISUS UMIRE NA KRIŽU — ŽRTVA SVETE MISE

Kad su Isusa čavlima pribijali na križ, stajalo je okolo mnogo ljudi. A oni koji su prolazili onuda, rugali su mu se i podsmijevali: »Ako si sin Božji, siđi s križa«. A Isus je molio za neprijatelje: »Oče, oprosti im jer ne znaju što čine«. I jedan zločinac, koji je bio raspet s Isusom, reče Isusu: »Spomeni se mene, Gospodine, kad dođeš u kraljevstvo svoje!« A Isus mu odgovori. »Zaista ti kažem, danas ćeš biti sa mnom u raju«.

Kod križa je stajala Majka Isusova, a s njom su bili apostol Ivan i Marija Magdalena. Isus reče Majci: »Evo ti sina!« Potom reče Ivanu: »Evo ti majke!« I od toga je časa uzeo Ivan k sebi Majku Isusovu.

Oko podne nastade tama po cijeloj zemlji i potraje do treće ure. Tada poviće Isus: »Oče, u ruke Tvoje predajem duh svoj!«, prikloni glavu i umre.

I gle, zemlja se potrese, grobovi se otvore, i ustanu mnogi sveci koji su bili umrli.

Onaj dan, kad je Isus umro na križu, bio je petak. Prije nego su Isusovo tijelo skinuli s križa, jedan je vojnik probio kopljem Isusovo Srce, i odmah je potekla iz njega krv i voda.

Predvečer toga dana dođu k Pilatu dva odlična čovjeka i zamole da smiju ukopati Isusa. Pilat im je to dopustio. I oni skinu s križa Isusovo tijelo pa ga obaviju platnom i pomažu mirodijama. A jedan od te dvojice imenom Josip iz Arimateje, imao je u blizini novi grob što ga je bio za sebe isjekao u kamenu. U taj grob položili su sveto Isusovo tijelo. Na vrata groba stavili su veliki kamen. Sutradan rano, u subotu, došli su svećenički poglavari, zapečatili grob i postavili straže da ga čuvaju.

104. Što je učinio Isus da nas otkupi i spasi?

Da nas otkupi i spasi, Isus se žrtvovao za nas na križu.

105. Od čega nas je Isus otkupio i spasio?

Isus nas je otkupio od greška i spasio od vječne smrti u paklu.

106. Što nam je Isus zaslужio na križu?

Isus nam je na križu zaslужio milost posvetnu i pravo na vječni život u nebu.

107. Kako se Isus žrtvovao na križu?

Isus se žrtvovao na križu tako da je trpio, krv svoju prolio i umro.

108. Gdje dobivamo plodove žrtve Isusove na križu?

Plodove žrtve Isusove na križu dobivamo u svetoj misi i sakramentima.

Isus se žrtvovao na križu krvnim načinom. Ali Isus je htio da svoju žrtvu obnavlja do konca svijeta. Zato je na Posljednjoj večeri ustanovio svetu misu. Poslije pretvorbe kruha i vina u svoje Tijelo i Krv rekao je apostolima: »Ovo činite meni na spomen«. Po zapovijedi Isusovoj ima se sv. misa neprestano prikazivati.

Žrtva Isusova na križu i sv. misa je jedna ista žrtva. Isti je svećenik koji je prinosi, ista je žrtva: sam Isus Krist. Razlika je samo ta da u svetoj misi Isus ne trpi i ne prolijeva svoju krv niti tjelesno umire. U svetoj misi Isus pod odijeljenim prilikama kruha i vina predočuje na vidljiv način svoju smrt na križu. Zato je sveta misa nekrvna žrtva Isusova.

U Starom zavjetu ljudi su Bogu žrtvovali životinje i zemaljske plodove. U Novom zavjetu Bogu se prikazuje za žrtvu Isus Krist pod prilikama kruha i vina, a to je sv. misa.

109. Zašto u svetoj misi dobivamo plodove žrtve Isusove na križu?

U svetoj misi dobivamo plodove žrtve Isusove na križu zato, jer je sveta misa i žrtva Isusova na križu jedna te ista žrtva.

110. Što je sveta misa?

Sveta misa je nekrvna žrtva Novog saveza, (zavjeta) te sveta gozba Tijela i Krvi Gospodnje.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isus Krist je trpio i umro na križu da nam pokaže kako nas svakog pojedinca neizmjerno ljubi i kako je grijeh neizrecivo zlo. Poštuj križ i pozdravi ga kad ga vidiš izložena u našim domovima i na raskršćima naših cesta. Nemoj se stidjeti križa! On će te jednom pratiti na tvoj grob i na grobu biti znak tvoje vjere u Isusa Krista.

Žalosnih događaja života Isusova sjećamo se u žalosnoj krunici:

1. Koji se za nas krvlju znojio.
2. Koji je za nas bičevan bio.
3. Koji je za nas trnjem okrunjen bio.
4. Koji je za nas teški križ nosio.
5. Koji je za nas raspet bio.

30. ISUS JE USKRSNUO OD MRTVIH — USKRS

Isusovo tijelo ležalo je u grobu do trećeg dana. Treći dan rano ujutro Isus je uskrsnuo od mrtvih i slavno izašao iz groba. I gle! Andeo Gospodnji sašao je s neba, odvalio kamen s grobnih vrata i sjeo na kamen. I zemlja se vrlo potresla. Lice andelovo bilo je sjajno kao munja, a njegovo odijelo bilo kao snijeg bijelo. A stražari su uzdrhtali od straha i postali kao mrtvi. Potom su otišli u grad i javili svećeničkim poglavarima sve što se dogodilo.

Isti dan ujutro, vrlo rano, pošle su neke žene s mirodijama da pomažu Isusovo tijelo. Putem su među sobom govorile: »Tko će nam odvaliti kamen od grobnih vrata?« ... A kad su došle do groba, opazile su da je kamen odvaljen. Nato je otrčala Marija Magdalena u grad k apostolima da im javi. Ostale pak žene vidjele su u grobu andela odjevena u bijele haljine i uplašile se. A andeo im reče: »Nemojte se bojati! Isusa tražite raspetoga? Uskrsnuo je! Nema ga ovdje. Evo mjesta gdje su ga položili. Idite i kažite njegovim učenicima i Petru da je Isus uskrsnuo.«

Kad su čuli Petar i Ivan što im kazuje Marija Magdalena, pošli su odmah na Isusov grob. Ondje su našli plahte gdje leže i ubrus koji je bio na Isusovoj glavi. Zatim su se vratili u Jeruzalem.

111. Kamo je sašla Isusova duša kad se rastala s tijelom?

Kad se Isusova duša rastala s tijelom, sašla je nad pakao gdje su bile duše preminulih pravednika.

112. Zašto su duše preminulih pravednika bile nad paklom?

Duše preminulih pravednika bile su nad paklom, jer je zbog istočnog grijeha bilo nebo zatvoreno.

113. Kako je dugo ostalo tijelo Isusovo u grobu?

Tijelo Isusovo ostalo je u grobu do trećeg dana. Treći dan se opet združilo s dušom te je Isus slavno uskrsnuo iz groba.

Isus je uskrsnuo vlastitom snagom od mrtvih. To je najsigurniji dokaz da je Isus Bog, gospodar života i smrti. Uskrsnulo tijelo Isusovo bilo je preobraženo. Ono nije moglo ni trpjeti ni umrijeti. Spomen na taj dan slavimo na Uskrs. To je najveći kršćanski blagdan kao što je uskrsnuće Isusovo najveće čudo.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isus je izašao živ iz groba kao pobjednik nad grijehom i smrću. Zato se slika s barjakom u ruci kao znakom pobjede. Obredi uskrsnuća obavljaju se sada opet kao u prvo vrijeme kršćanstva u noći od subote na Uskrs. To su obredi uskrsnog bdijenja. Za vrijeme tih obreda obavlja se procesija s upaljenim svijećama. One označuju uskrsnog Isusa.

U uskrsnu vrijeme pjeva se »Aleluja« što znači »Slavimo Gospodina«.

Pjesma za Uskrs: »Kraljice neba, raduj se«.

31. ISUS SE JAVLJA APOSTOLIMA NA DAN USKRSNUĆA - SAKRAMENT SV. ISPOVIJEDI — SAKRAMENT POMIRENJA

Uvečer onoga dana, kada je Isus uskrsnuo, bili su apostoli zajedno u jednoj sobi u Jeruzalemu. Vrata su zaključali, jer su se bojali onih koji su mučili Isusa. Uto dođe Isus, stade među njih i reče: »Mir vama!« Apostoli su se uplašili i mislili su da vide duha. A Isus im reče: »što se plašite? Pogledajte mi ruke i noge, jer duh nema tijela kao što vidite da ja imam.« I kad to reče, pokaže im ruke i noge. A dok još nisu apostoli vjerovali i u čudu se radovali, upita ih Isus: »Imate li što za jelo, «A oni mu dadu pečene ribe i meda. Isus je jeo pred njima. Tada su apostoli vjerovali da je to zaista Isus i bili su veseli.

Onda Isus dahne u apostole i reče im: »Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijeha, oprostit će im se, kojima zadržite, zadržat će se.« Tako je Isus naredio sakrament pomirenja i pokore ili svetu ispovijed.

114. Kakvu je vlast dao Isus apostolima na dan svoga uskrsnuća?
Na dan svoga uskrsnuća dao je Isus apostolima vlast oprštati grijeha.

115. Kojim je riječima dao Isus apostolima vlast oprštati grijeha?
Isus je dao apostolima vlast oprštati grijeha ovim riječima: »Primite Duha Svetoga! Kojima oprostite grijeha oprostit će im se, a kojima zadržite, zadržat će se.«

116. Komu su apostoli predali vlast oprštati grijeha?
Vlast oprštati grijeha predali su apostoli biskupima i svećenicima.

117. što je sakrament ispovijedi?
Sakrament ispovijedi je sakrament pomirenja s Bogom i Crkvom u kojem biskupi i svećenici mjesto Boga oprštaju grijeha.

U sakramentu ispovijedi oprštaju se grijesi samo skrušenim vjernicima, tj. onima koji se za grijehu od srca pokaju, iskreno ih ispovjede i volju imaju popraviti se i za grijehu zadovoljiti, te se tako pomiriti s Bogom i Crkvom.

118. Mogu li se svi grijesi oprostiti u sakramantu isповиједи?
U sakramantu, isповиједи mogu se oprostiti svi grijesi.

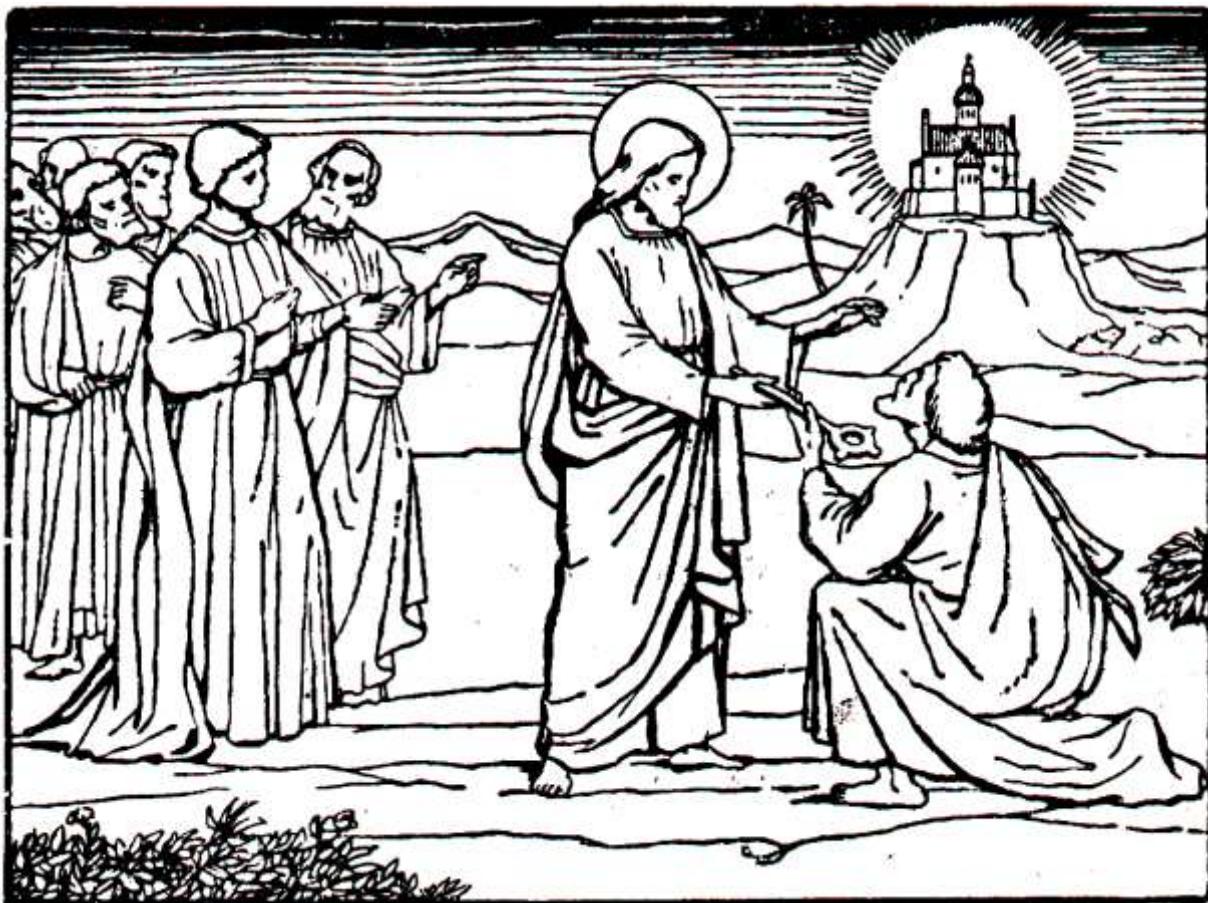
Sakrament sv. isповиједи bezuvjetno je potreban za spasenje svakome tko je poslije krštenja smrtno sagriješio.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Čim je Isus uskrsnuo, još je isti dan naredio sakrament isповиједи i dao vlast apostolima i njihovim nasljednicima da opraćaju grijeha. Sakrament isповиједi je prvi dar Spasitelja nama ljudima poslije pobjede nad grijehom. To je prvi dar Otkupljenja koji nam je Isus priredio svojom smrću na križu! Zahvali Bogu za tu milost i odluči da ćeš se dobro pripravljati za sv. isповијed.

Tako se spremaj za sv. isповијed kao da je to tvoja posljednja isповијed u životu.

Molitva: »Vjerujem u oproštenje grijeha«.

32. ISUS OSNIVA SVOJU CRKVU — O CRKVI KATOLIČKOJ

Isus je od početka svoga javnoga života učio da se približilo kraljevstvo Božje. Isus je i sam počeo osnivati to Božje kraljevstvo, okupljao je oko sebe učenike. Između njih je izabrao dvanaestoricu kao svoje posebne poslanike. To su apostoli. Između apostola posebno je odlikovao sv. Petra.

Kad je jednom sv. Petar priznao Isusa za Sina Božjega, rekao je Isus Petru: »Ti si Petar, to jest stijena, i na toj stijeni sazidat će Crkvu svoju i vrata paklena neće je nadvladati. I tebi će dati ključeve kraljevstva nebeskoga. Pa što god svežeš na zemlji, bit će svezano i na nebesima, i što god razriješiš na zemlji, bit će razriješeno i na nebesima«. Tim je riječima Isus obećao Petru da će mu dati najveću vlast u svome kraljevstvu.

Što je Isus obećao to je izvršio poslije svoga uskrsnuća. Kad se Isus javio apostolima na Galilejskom jezeru, upitao je Petra: »Ljubiš li me više nego ovi?« Petar odgovori: »Da, Gospodine, ti znaš da te ljubim«. Reče mu Isus: »Pasi jaganjce moje!« Opet ga upita Isus: »Petre, ljubiš li me?« Petar odgovori: »Da, Gospodine, ti znaš da te ljubim«. Reče mu Isus: »Pasi jaganjce moje!« I treći put ga zapita Isus: »Petre, ljubiš li me?« A Petar se ražalostio što ga je Isus i treći put pitao, pa je odgovorio: »Gospodine ti sve znaš! Ti znaš da te ljubim«. A Isus mu reče: »Pasi ovce moje!«

Jaganjci su kršćani na zemlji, a ovce su apostoli i njihovi nasljednici: biskupi. Jedne i druge predao je Isus apostolu Petru i njegovim nasljednicima, da ih pasu, tj. naučavaju i vode u život vječni. Tako je Isus osnovao kraljevstvo, zajednicu svojih vjernika, koja se zove Katolička Crkva. Nasljednik svetoga Petra je Sveti Otac Papa.

119. Što je Katolička Crkva?

Katolička Crkva jesu svi kršćani na zemlji koji imaju Svetog Oca Papu za vrhovnog poglavara.

120. Koga je Isus postavio prvim vrhovnim vidljivim poglavаром Katoličke Crkve?

Prvim vrhovnim vidljivim poglavаром Katoličke Crkve postavio je Isus apostola Petra.

Zato se Sveti Petar slika obično s ključevima u ruci. Sv. Petar je umro kao biskup grada Rima. Njegov nasljednik je rimski biskup koga zovemo Sveti Otac Papa.

121. Tko je po smrti svetoga Petra vrhovni poglavар Katoličke Crkve?

Po smrti svetoga Petra je vrhovni vidljivi poglavар Katoličke Crkve Sveti Otac Papa.

Riječ Papa znači Otac. Prvi Papa je bio apostol Petar.

122. Koje dužnosti imamo prema Sv. Ocu Papi?

Svetoga Oca Papu trebamo poštovati kao vrhovnog poglavara Crkve i slušati u svemu što nam u ime Isusa nalaže za spasenje.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isus se pobrinuo da se mogu spasiti svi ljudi do svršetka svijeta. Zato nam je dao svoju Crkvu da nas vodi u svoj život. Poštuj Svetoga Oca Papu, jer je on Isusov namjesnik na zemlji i vrhovni učitelj i pastir cijele Crkve. Moli za njega!

Molitva: »Vjerujem u svetu Crkvu katoličku.«

33. ISUS DAJE CRKVI BISKUPE I SVEĆENIKE — SAKRAMENT SVEĆENIČKOG REDA

Kad je Isus na posljednjoj večeri pretvorio kruh i vino u svoje tijelo i krv, rekao je apostolima: »Ovo činite na moj spomen«.

Na dan uskrsnuća rekao je Isus apostolima: »Primite Duha Svetoga, kojima oprostite grijeha, oprostit će im se, a kojima zadržite zadržat će se«.

Poslije svoga uskrsnuća javio se Isus opet apostolima na gori u Galileji. Ondje se sakupilo više stotina vjernika. I kad su vidjeli Isusa, poklonili su mu se. A Isus pristupi k apostolima i reče im: »Dana mi je sva vlast na nebu i na zemlji. Idite, dakle, i naučavajte sve narode i krstite ih u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Učite ih da drže sve što sam vam zapovjedio. I evo, ja sam s vama u sve dane do svršetka svijeta«.

Tako je Isus dao apostolima vlast: pretvarati kruh i vino u tijelo i krv njegovu, zatim oprštati grijeha i naučavati sve narode.

Kad su apostoli primili tu vlast, postali su svećenici i biskupi. Oni su primili svećeničku vlast i milost i svećenički red. Apostoli su po nalogu Spasitelja prenosili svoju vlast na svoje nasljednike, jer im je Isus obećao da će s njima ostati do konca svijeta. Polagali su im ruke na glavu i molili nad njima. Tako su ih posvećivali za svećenike.

123. Što je svećenički red?

Svećenički red je sakrament kojim se kršćaninu podjeljuje svećenička vlast i milost da može dostoјno vršiti svetu službu.

Nasljednici apostola jesu biskupi i svećenici.

124. Koju vlast imaju biskupi i svećenici?

Biskupi i svećenici imaju vlast: pretvarati kruh i vino u tijelo i krv Isusovu, oprštati grijeha i naučavati nauk Isusov.

Tko jednom primi svećenički red, ostaje svećenik zauvijek te se ne može po drugi put rediti za svećenika (neizbrisiv biljeg).

125. Zašto nam Isus daje biskupe i svećenike?

Biskupe i svećenike daje nam Isus da nas vode u vječni život.

Biskupi i svećenici, koji su pod vrhovnim poglavarom, Svetim Ocem Papom, jesu naši crkveni ili duhovni poglavarji. Svećenički red podjeljuje samo biskup. Svećenici mogu postati oni kršćanski mladići koji osjećaju u sebi da ih Bog zove u svetu službu.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Isus nam danas šalje biskupe i svećenike po svojem vidljivom namjesniku Svetom Ocu Papi da nas naučavaju u katoličkoj vjeri i da nas vode tako u nebo!

Velika je čast biti od Boga pozvan za svećenika. To je ujedno i čast za obitelj iz koje Bog zove mladića u svećenike. Tko osjeća u sebi poziv Božji da bude svećenik, neka mu se odazove i živi svjesno po nauci Isusovoj. Njega čeka velika nagrada u vječnosti. Moli Boga da pozove što više dobrih mladića u svoju svećeničku službu.

34. ISUS UZAŠAO NA NEBO — SPASOV

Isus je 40 dana poslije uskrsnuća ostao na zemlji. Na 40. dan javio se svojim učenicima u Jeruzalemu. Naložio im je da ostanu u gradu i čekaju dolazak Duha Svetoga. Zatim ih je poveo na Maslinsku goru. Kad su došli na Maslinsku goru, podiže Isus ruke i blagoslovi ih. I poče se uz nositi u nebo, a oblak ga zakloni i više ga nisu vidjeli. Isus uzađe na nebo gdje sjedi Bogu Ocu o desnu. Dok su apostoli gledali na nebo, kamo je uzašao Isus, pokazaše im se dva andela u bijelim haljinama i rekoše im: »Ovaj Isus, koji je uzašao na nebo, tako će opet doći kao što ste vidjeli da je otišao na nebo«. I apostoli se poklone Isusu i vrlo radosno vrate se u Jeruzalem.

126. Koliko je dana ostao Isus na zemlji poslije svoga uskrsnuća?
Poslije svoga uskrsnuća ostao je Isus na zemlji još četrdeset dana i više puta se pokazao svojim učenicima.

Isus je uzašao na nebo na Maslinskoj goni pred svojim učenicima. Spomen na taj dan slavimo na Spasovo.

Isus je svojom snagom uzašao na nebo. U nebo je ušao kao naš Spasitelj, pobjednik nad grijehom i smrću. Zato mu je Otac nebeski dao i kao čovjeku vlast da upravlja svijetom do konca svijeta. On je u nebu naš Gospodar, Kralj i Svećenik. S neba nas preko svoje Crkve vodi u nebo.

127. Zašto je Isus uzašao na nebo?

Isus je uzašao na nebo da i kao čovjek primi vlast nad svijetom i da nam pripravi mjesto na nebu.

Pravednici Staroga zavjeta čekali su da ih Isus otkupi i sa sobom povede u nebo.

128. Koga je Isus sa sobom poveo u nebo?

Isus je poveo sa sobom u nebo duše pravednika koje su bile u pretpaklu.

129. Možemo li mi doći k Isusu u nebo?

I mi možemo doći k Isusu u nebo, ako budemo vjerovali u njega, primali svete sakramente i držali njegove zapovijedi.

PRIMJENA NA ŽIVOT

U šestom članku »Vjerovanja« velimo: »Uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega.«

Anđeli i sveci presretni su, jer gledaju u nebu Isusa licem u lice. Ali je Isus također na zemlji, samo je sakriven u Presvetom Oltarskom Sakramentu. Pobožno i često primaj ga u svetoj pričesti, pa ćeš ga i ti jednom gledati u slavi nebeskoj!

Svoj život uredi tako da bude prava služba Isusu, Kralju neba i zemlje. Tko s Kristom trpi, taj će i s Kristom kraljevati. Često misli na sreću koju ti Isus pripravlja u nebu, a osobito kada te stignu nevolje i bolesti.

BOG DUH SVETI POSVETITELJ

35. ISUS ŠALJE SVOJOJ CRKVI DUHA SVETOGLA — DUHOVI

Po uzašaću Isusovu bili su apostoli u Jeruzalemu u jednoj kući. S njima je bila i Marija, Majka Isusova s drugim pobožnim ženama i molili su se Bogu. Mjesto Jude izabrali su apostoli Matiju i primili ga među apostole. I tako ih je bilo opet dvanaest.

Pedeseti dan po Uskrsu bili su svi zajedno na istom mjestu. Odjedanput se začuje šum s neba, kao od silnog vjetra, i napuni svu kuću gdje su bili. I pokažu im se razdijeljeni jezici, kao od vatre, i spuste se po jedan na svakoga od njih. I svi su primili Duha Svetoga i počeli govoriti različite jezike.

Kada se čuo onaj glas s neba, sabralo se mnogo ljudi pred kućom apostola. A Petar im reče: »Izraelci! Vi ste pribili na križ i ubili Isusa koji je među vama činio mnogo čudesa. Taj Isus je uskrsnuo i uzašao na nebo, a danas je poslao Duha Svetoga!« Kad su to ljudi čuli, vrlo su se ražalostili i upitali su Petra: »Što ćemo činiti?« A Petar im reče: »Pokoru činite i neka se krsti svaki od vas pa ćete i primiti Duha Svetoga!«

*130. Kada su apostoli primili Duha Svetoga?
Apostoli su primili Duha Svetoga pedeseti dan poslije Isusova uskrsnuća.*

Spomen na taj događaj slavimo na Duhove.

Isus je apostolima zapovjedio neka krštavaju ljudе u ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Tako je ljudе učio da Duh Sveti jednako može oprasati grijehе kao Otac i Sin, i da je Duh Sveti pravi Bog.

131. Tko je Duh Sveti?

Duh Sveti je treća božanska osoba, s Ocem i Sinom pravi Bog.

Duh Sveti se slika kao golub, jer se tako pojavio kad se Isus krstio. A slika se i kao vatreni jezici, jer je na Duhove u slici vatreñih jezika sišao na apostole.

132. Zašto je Isus poslao Duha Svetoga?

Isus je poslao Duha Svetoga da Crkvu vodi i poučava, a vjernike da posvećuje i jača da mogu po vjeri živjeti.

Mi prvi put primamo milost Duha Svetoga u svetom krštenju. Duh Sveti je kao Bog svugdje, a osobito u Katoličkoj Crkvi i u duši pravednika.

133. Kako dugo ostaje Duh Sveti u duši pravednika?

Duh Sveti ostaje u duši pravednika dokle god čovjek ne sagriješi smrtnim grijehom.

Duh Sveti nas posvećuje, zato se zove Posvetitelj.

PRIMJENA NA ŽIVOT

U osmom članku »Vjerovanja« kažemo: »Vjerujem u Duha Svetoga«. Čuvaj se grijeha da ti bude duša dostojan hram Duha Svetoga! Prije svakoga važnoga posla, osobito prije primanja sakramenata, zazovi Duha Svetoga u pomoć. Zato se često moli Duhu Svetomu. Osobito ga moli pobožno da udijeli tvojoj duši sedam svojih darova: dar mudrosti, razuma, savjeta, jakosti, znanja, pobožnosti i straha Božjega.

36. ĐAKON FILIP KRSTI KRALJEVA DVORANINA — SAKRAMENT KRŠTENJA

Poslije dolaska Duha Svetoga na apostole bilo je sve više ljudi koji su vjerovali u Isusa. Tako se jednom vraćao iz Jeruzalema dvoranin etiopske kraljice. On je sjedio u kolima i čitao Svetu pismo. K njemu pristupi đakon Filip, jedan od onih koji su pomagali apostole. Ovaj zapita dvoranima je li razumije što čita. Dvoranin mu odgovori: »Kako bih mogao razumjeti ako mi tko ne objasni?« I zamoli Filipa neka sjedne k njemu u kola. Filip učini tako pa mu objasni Svetu pismo i pouči ga Isusovoj vjeri.

Putem su došli do neke vode i dvoranin je zaželio da ga Filip krsti. Filip mu reče: »Ako vjeruješ od svega srca, možeš se krstiti.« Dvoranin odgovori: »Vjerujem da je Isus Sin Božji.« I zapovijedi da kola stanu. Njih dvojica siđu s kola, Filip pokrsti dvoranina. Potom je dvoranin otišao kući i radovao se.

Isus je rekao: »Ako se tko ne preporodi vodom i Duhom Svetim, ne može ući u kraljevstvo nebesko.«

134. Koji je sakrament najpotrebniji za spasenje?

Najpotrebniji sakrament za spasenje jest sakramenat krštenja.

135. Koje grijeha opršta sakrament krštenja?

Sakrament krštenja opršta istočni grijeh i sve grijeha te kazne za grijeha što ih je čovjek možda učinio prije krštenja.

136. Koju milost dobivamo u sakramantu krštenja?

U sakramantu krštenja dobivamo posvetnu milost te postajemo djeca Božja i baštinici neba.

Po svetom krštenju postajemo kršćani, tj. članovi Katoličke Crkve. Time dobivamo pravo da valjano primamo ostale sakramente. Zato je krštenje prvi sakrament. On se može primiti samo jednom u životu, jer u krštenju sam Isus Krist bilježi dušu krštenika svojom slikom (neizbrisiv biljeg). Tko bi krštenje primio po drugi put, učinio bi teški grijeh, a takvo krštenje ne bi bilo valjano.

137. Kako se podjeljuje sakrament krštenja?

Sakrament krštenja podjeljuje se ovako: Kršteniku se polije glava vodom i ujedno se izgovaraju Kristove riječi: »Ja te krstim u ime Oca i Sina Duha Svetoga«.

Krsti obično svećenik, i to župnik ili njegov zamjenik. U nuždi smije krstiti svaki čovjek bez razlike, ako ima nakanu krstiti i ako upotrijebi vodu i riječi krštenja onako kao što određuje Crkva. Ako je moguće neka budu kod takva krštenja prisutna dva svjedoka ili barem jedan. Bez krštenja ne može nitko doći u vječno blaženstvo. Zato Crkva želi da se krštenje djeteta iza rođenja ne odgađa nadugo.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Po svetom krštenju postao si hram Duha Svetoga. Nemoj nikad tjerati Duha Svetoga teškim grijehom iz svoje duše. Budi zahvalan Bogu za tu milost. No sjećaj se i onih milijuna pogana koji još nisu primili svetoga krštenja. Moli Boga neka im pošalje misionare da ih pouče u kršćanskoj vjeri i pokrste.

Pazi da se nikada ne iznevjeriš svojoj majci Crkvi katoličkoj koja te je po krštenju primila za svojega člana! Zazivaj u pomoć i slavi onoga sveca čije si ime primio(la) na svetom krštenju, i nastoј da živiš po njegovu svetom primjeru!

37. APOSTOLI PODJELJUJU SV. POTVRDU — SAKRAMENT POTVRDE ILI KRIZMA

Mnogi Židovi primili su vjeru Isusovu i pokrstili se. Njihovim poglavarima to nije bilo pravo, i počeli su oštro progoniti kršćane u Jeruzalemu. Tada su mnogi od njih ostavili grad i razišli se po cijeloj židovskoj zemlji.

Đakon Filip otišao je u grad Samariju. Tamo je naučavao ljude i ozdravljaо bolesnike. Zato su mnogi vjerovali u Isusa i pokrstili se. To su čuli apostoli u Jeruzalemu pa su poslali onamo Petra i Ivana da pokrštenim dijele Duha Svetoga. I oni podu па se pomole za njih. A kad su na krštene položili ruke, primili su i oni Duha Svetoga.

Tako su apostoli podjeljivali sakrament potvrde. Vlast podjeljivati svetu potvrdu prešla je od apostola na biskupe.

138. Što je sv. potvrda?

Sveta potvrda je sakrament u kojem se potvrđeniku daje Duh Sveti.

Kod rimokatolika podjeljuje sakrament potvrde redovno sam biskup, a kod grkokatolika biskup ili svećenik.

Sveto ulje, kojim biskup pomaže čelo potvrđenika, zove se krizma, posvećuje ga biskup na Sveti četvrtak.

139. Kako se podjeljuje sv. potvrda?

Sv. potvrda se dodjeljuje ovako: Biskup polaže ruku na onoga koji se potvrđuje, moli nad njim i čini mu na čelu svetom krizmom znak križa. Kod toga čina govori biskup ovo: »Primi pečat dara Duha Svetoga«.

140. Koju nam posebnu milost daje Duh Sveti u sakramentu potvrde?

U sakramentu potvrde daje nam Duh Sveti posebnu milost da možemo svoju vjeru stalno isповijedati i po vjeri živjeti.

Sakrament svete potvrde nas utvrđuje kao kršćane time što po svetoj potvrdi od vjernika postajemo borci i apostoli Kristovi. Kao borci Kristovi postajemo sposobni da se borimo protiv đavla, grijeha i naših zlih nagnuća. Kao apostoli Kristovi dobivamo pomoć da pomažemo bližnjemu u spasu duše. Duša potvrđenika postaje u sv. potvrdi obilježena neizbrisivim biljegom borca Kristova. Zato se sv. potvrda može primiti samo jedanput u životu. Tko bi po drugi puta pokušao primiti sv. potvrdu, teško bi sagriješio.

141. Kako se treba dostoјно припремити за sv. potvrdu?

Da se za svetu potvrdu dostoјно припремимо, treba biti u milosti posvetnoj i biti poučen u vjerskim istinama.

Prije sv. Potvrde treba se redovno ispovijediti i pričestiti. Tko primi sv. potvrdu u teškom grijehu čini grijeh svetogrđa.

Svaki potvrđenik ima svoga kuma. Dužnost je kuma da nas pomaže te možemo kao kršćani po vjeri živjeti. Zato kum treba da bude katolik i da je sam već primio sv. potvrdu. Obrednik dopušta i preporuča da bude isti kum koji je bio na krštenju da se tako bolje istakne povezanost ovih dvaju sakramenata. Kod potvrđivanja drži kum ruku na desnom ramenu potvrđenika(ce).

PRIMJENA NA ŽIVOT

Na sv. potvrdi primio si obavezu da otvoreno ispovijedaš svoju vjeru. Na to te podsjeća križ što ti ga je biskup načinio na čelu. Nikad toga ne zaboravi u časovima kad tvoja vjera dođe u opasnost. Kao vojnik Kristov nemoj nikada napustiti njegove vjere, nego je svojim kršćanskim životom jačaj i pomaži. Potraži u molitveniku molitve Duhu Svetom, moli ih često, a osobito moli za sedam darova Duha Svetoga.

38. APOSTOLI DOVRŠUJU ISUSOV DJELO

I.

Isus je prije svoga ulaska na nebo naložio apostolima dvoje: prvo da naučavaju njegovu nauku, drugo da krštavaju sve ljudе.

Apostoli su vjerno izvršavali Isusovu zapovijed. Neustrašivo su propovijedali Isusa Krista u Jeruzalemu i po čitavom svijetu. Što su naučavali zapisano je u Vjerovanju Apostolskom.

Apostoli su dijelili i svete sakramente. Isus je htio dati svima ljudima svoju milost. Milost se ne može vidjeti. Zato je Isus ustanovio vanjske znakove koji nam kazuju kakvu nam milost Isus daje. Vanjski znakovi koje je Isus ustanovio da nam podjeljuje milost, zovu se sveti sakramenti. Ima sedam svetih sakramenata:

1. Krštenje
2. Potvrda
3. Sveta pričest
4. Ispovijed
5. Bolesničko pomazanje
6. Svećenički red
7. Ženidba

Krštenje nam oprašta istočni grijeh i sve grijehе što ih je čovjek možda učinio prije krštenja. Potvrda nam daje Duha Svetoga. Sveta pričest nam daje tijelo i krv Isusa Krista pod prilikama kruha i vina. Ispovijed nam oprašta grijehе koje smo učinili poslije krštenja. Bolesničko pomazanje daje bolesnicima milost na korist duše i tijela. Svećenički red daje svećeničku vlast. Ženidba daje ženidbenim drugovima roditeljsku vlast.

II.

Isus je apostolima još dao i vlast da izdaju zapovijedi koje će vjernici održavati. Rekao im je: »Što god svežete na zemlji, bit će svezano na nebu, i što god razriješite na zemlji, bit će razriješeno i na nebu«. Ono što apostoli i njihovi nasljednici naredе, dužni su vjernici izvršavati. Zato je Isus rekao apostolima: »Tko vas sluša, mene sluša; tko vas prezire, mene prezire«.

Apostoli i njihovi nasljednici služili su se ovom vlašću. To su činili kad je bilo potrebno protumačiti koju Božju zapovijed. Tako su s vremenom nastale Crkvene zapovijedi.

142. Od koga je Crkva dobila vlast izdavati zapovijedi?

Crkva je dobila vlast izdavati zapovijedi od Isusa Krista da možemo sigurno izvršiti Božje zapovijedi.

143. Koje je zapovijedi Crkva izdala?

Crkva je izdala pet zapovijedi:

1. Svetkuj zapovijedane blagdane i slušaj pobožno svetu misu u nedjelju i zapovijedane blagdane.
2. Posti zapovijedane poste i u određene dane ne mrsi.
3. Svake se godine najmanje jedanput ispovijedi i o Uskrsu pričesti.
4. Drži se ženidbenih zakona svete Crkve.
5. Doprinosi za crkvene potrebe.

Blagdani nas sjećaju na najvažnije zgodе života Isusova, Marijina ili svetaca.

Postiti znači jesti samo jednom do sita u jednom danu. Ne mrsiti znači ne jesti meso u petak i druge određene dane. Postiti su dužni kršćani koji su navršili 21. godinu života do 60. godine. Ne mrsiti su dužni svi kršćani koji su navršili 14. godinu života — pa do svoje smrti.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Svete sakramente primaj uvijek s velikom pobožnošću. Po njima dolaziš u živu vezu s Isusom Kristom i Duhom Svetim. Kao vjerni Kristov učenik nastoj crkvene zapovijedi savjesno izvršavati. Osobito svetkovanje blagdana, slušanje sv. mise te post i nemrs.

39. PRIČA O BOGATAŠU I PROSJAKU LAZARU — SMRT — POSLJEDNJI SUD

Isus je pripovijedao ovu priču:

Bio neki bogat čovjek koji se oblačio u skupo odijelo i gostio se svaki dan gospodski. A bio je jedan prosjak po imenu Lazar koji je ležao pred njegovim vratima. On je želio da se nasiti mrvicama s bogataševa stola, ali mu ih nitko nije dao.

Dogodilo se da je umro prosjak i odnijeli ga anđeli u naručje Abrahamovo, u raj. A umro je i bogat čovjek i došao u pakao.

Kad je bio u paklu u mukama i podigao svoje oči ugledao je izdaleka Abrahama i Lazara u raju i povikao: »Oče Abrahame! Smiluj se meni i pošalji Lazara neka umoci u vodu vrh od svojega prsta da mi rashladi jezik, jer se mučim u ovom ognju.« Abraham mu reče: »Sine! Spomeni se da si primio dobra u svome životu, a Lazar opet zla; sad se pak on tješi, a ti se mučiš.« Tada reče bogataš: »Molim te, oče, da pošalješ Lazara u kuću mojega oca neka kaže mojoj braći da ne bi i oni došli u ovo mjesto muka.« I reće mu Abraham: »Imaju Mojsija i proroke (tj. svećenike), neka njih slušaju.« A on reče: »Ne, oče Abrahame, nego ako im dođe tko iz mrtvih, činit će pokoru.« Ali mu reće Abraham: »Ako njih ne slušaju, ne bi vjerovali ni onda kad bi tko ustao od mrtvih.«

144. Što biva s dušom kad čovjek umre?
Kad čovjek umire, duša se rastaje s tijelom.

Rastanak duše s tijelom zovemo smrt. I sam Isus je umro. Poslije smrti je uzašao k Ocu na nebo. Zato je i naša smrt vrata koja nas vode u život kod Oca na nebu.

145. Kamo se vraća tijelo kad čovjek umre?
Kad čovjek umre, tijelo se vraća u zemlju.

Sv. pismo uči: »Ljudima je određeno jedanput umrijeti, a potom je sud.«

146. Kamo ide duša kad čovjek umre?
Kad čovjek umre, duša ide k Bogu na sud.

141. Kako se zove sud koji će biti odmah poslije smrti?
Sud koji će biti odmah poslije smrti zove se posebni sud.

Na posebnom sudu sudi se svakom čovjeku posebice.

148. Kamo ide duša poslije posebnog suda?
Poslije posebnog suda ide duša ili u nebo ili u pakao ili u čistilište.

149. Koje duše idu u čistilište?
U čistilište idu duše pravednika koje nisu posve čiste od grijeha ili još imaju kazne za grijehu.

Dušama u čistilištu možemo pomoći svojim molitvama. Crkva nas sjeća duša u čistilištu na DUŠNI DAN, 2. studenoga. Dobri kršćani svaki dan mole za duše u čistilištu.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Četiri posljednje stvari čovjeka jesu: smrt, sud, pakao i nebo. Sveti pismo nas ovako uči: »U svim djelima svojim spomeni se posljednjih (stvari) svojih pa nećeš nikada sagriješiti!« Posljednje stvari čovjeka pokazuju u žarkom svjetlu što je grijeh u očima Božjim. One nas uče da se čuvamo smrtnih grijeha kao najvećeg neprijatelja spaša naše duše. Ali jednakom tako pokazuju kolika je sreća živjeti u milosti posvetnoj i s pouzdanjem očekivati dolazak Isusa Krista.

Svaki dan moli da umreš u milosti Božjoj.

40. SVRŠETAK SVIJETA — OPĆENITI SUD

Jednom su apostoli upitali Isusa po čemu će ljudi poznati da je došao svršetak svijeta. Isus im odgovori: »Ustat će narod protiv naroda. Bit će veliki potresi i po različitim mjestima bit će gladi i kuge. Ali prije svega toga progonit će vas i baciti u tamnice radi mojega imena. Poslije te nevolje sunce će pomračiti, a mjesec neće dati svoje svjetlosti i zvijezde će pasti s neba. I tada će ljudi ugledati Isusa gdje ide na nebeskim oblacima s velikom silom i slavom. A onaj dan i uru nitko ne zna; ni andeli na nebu, nego samo Otac moj«, rekao je Isus.

Kad dođe taj strašni dan, tada će svi koji su u grobovima čuti glas Sina Božjega. I množina onih koji spavaju u prahu zemlje probudit će se i mrtvi će uskrsnuli. I ustati će jedni za život vječni, a drugi za sramotu da je uvijek gledaju. A koji su bili dobri, svijetlit će kao sjaj nebeskoga svoda.

Poslije uskrsnuća tijela sabrat će se svi narodi pred Isusovim prijestoljem, i svi će narodi vidjeti Isusovu slavu.

Kad Isus sjedne na svoje prijestolje, otvorit će se knjiga života, i sve će se sazнатi što je bilo tajno i sakriveno. Tada će se otkriti što su ljudi mislili, govorili i činili. Potom će Isus razlučiti dobre od zlih kao što pastir razlučuje ovce od jaraca. Dobre će staviti sebi na desnu stranu, a zle na lijevu. Onima s desne strane reći će Isus: »Dođite, blagoslovjeni Oca mojega, i primite kraljevstvo nebesko!« A onima s lijeve strane reći će: »Idite od mene, prokleti, u oganj vječni!« I zli će otići u pakao, a pravedni u nebo.

150. Kad će Isus opet vidljivo doći na zemlju?

Isus će opet vidljivo doći na zemlju na svršetku svijeta.

151. Zašto će Isus doći na svršetku svijeta?

Na svršetku svijeta doći će Isus zato da sudi sve ljude, dobre i zle.

152. Kako se zove sud na svršetku svijeta?

Sud na svršetku svijeta zove se sudnji dan ili općeniti sud, jer će se suditi svim ljudima svega svijeta zajedno.

153. Što će Bog učiniti prije općenitog suda?

Prije općenitog suda Bog će tjelesa mrtvih opet oživjeti.

154. Kako zovemo to što će Bog tjelesa mrtvih opet oživjeti?

To što će Bog tjelesa mrtvih opet oživjeti zovemo uskrsnućem tijela.

155. Što će Bog učiniti poslije općenitog suda?

Poslije općenitog suda Bog će dobre uzeti na nebo, a zle poslati u pakao.

Nebo je mjesto odnosno stanje u kojem blaženi gledaju Boga.

Pakao je mjesto odnosno stanje vječne udaljenosti od Boga.

U nebo dolaze oni koji umiru u milosti posvetnoj, a nemaju na duši ni lakog grijeha, niti trebaju trpjeti vremenite kazne.

U pakao dolaze oni koji umiru s teškim grijehom na duši.

156. Što je život vječni?

Život vječni je život blaženih na nebu kojemu nema kraja.

Blaženi u nebu ne trpe nikakvih boli, a uživaju neizrecivu sreću u Bogu.

I osuđeni će uvijek živjeti, ali u paklu gdje će se mučiti u sve vijke. Oni neće nikada ugledati ni posjedovati Boga, jer su odbacili njegovu ljubav.

Poslije općenitog suda neće više biti čistilišta, nego samo nebo i pakao.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Na sudnji dan doći će Isus Krist kao Kralj. Blagdan Krista Kralja slavimo na posljednju nedjelju studenog.

Što smo dosad učili nalazi se ukratko u dvanaest članaka »Vjerovanja Apostolskoga«.

1. Vjerujem u Boga, Oca svemogućega. Stvoritelja neba i zemlje.
2. i u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega.
3. koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice;
4. mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan;
5. sašao nad pakao, treći dan uskrsnuo od mrtvih;
6. uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega;
7. odonud će doći suditi žive i mrtve;
8. vjerujem u Duha Svetoga;
9. u svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih;
10. oproštenje grijeha;
11. uskrsnuće tijela;
12. život vječni. Amen.

41. MARIJA NAŠA MAJKA I KRALJICA

Marija je od svih ljudi najviše sudjelovala kod našega otkupljenja, Bog je obećao prvim ljudima da će Marija satrti đavlu glavu. Zato ju je sačuvao od istočnoga grijeha. To je njezina posebna odlika. Marija nam je dala Isusa Krista, našega Spasitelja. Ona ga je odgajala. Pratila ga je kad je naučavao. Marija je stajala pod križem. Tada joj je Isus predao sve nas kao svoje sinove. Marija je zajedno s apostolima primila Duha Svetoga i molila za Crkvu. Tako se pokazala kao majka kršćana.

Isus je Mariju poslije zemaljskoga života uzeo dušom i tijelom na nebo. U nebu je uzvišena nad sve svete i anđele kao njihova i naša Kraljica. Ona osobito moli za nas, koji smo po krštenju postali Isusova braća i sestre. Ona je naša nebeska Kraljica i Majka.

157. Kako je Bog posebno odlikovao Blaženu Djevicu Mariju?
Bog je dušu Blažene Djevice Marije sačuvao od istočnog grijeha.

158. Kako je Bog proslavio svoju Majku?

Bog je proslavio svoju Majku tako da ju je poslije života na zemlji uzeo dušom i tijelom na nebo.

To zovemo Uznesenje Marije na nebo, a slavimo ga 15. kolovoza (Velika Gospa).

159. Zašto posebno častimo Blaženu Djesticu Mariju?

Blaženu Djesticu Mariju posebno častimo, zato jer je Ona Majka Isusa Krista i naša Majka i Kraljica.

Marija nas zagovara osobito u času smrti. Zato molimo: »Moli za nas grešnike sada i **na** času smrti naše«. Svetkovinu Marije Kraljice slavimo 22. kolovoza.

PRIMJENA NA ŽIVOT

Bog je po Mariji sašao na zemlju da mi po Mariji uzađemo na nebo.

Neka ne prođe nijedan dan, a da ne pozdraviš svoju nebesku Majku! Pozdravi je ujutro, u podne i navečer kad zvoni na pozdrav Mariji. Tko Mariju iskreno zaziva, ne ostaje neuslišan! Blaženu Djesticu Mariju osobito častimo u mjesecu svibnju, a u listopadu molitvom krunice. Slavnih događaja iz života Isusova i Blažene Djevice Marije sjećamo se u slavnoj krunici:

1. Koji je od mrtvih uskrsnuo
2. Koji je na nebo uzašao.
3. Koji je Duha Svetoga poslao.
4. Koji je tebe, Djevice na nebo uzeo.
5. Koji je tebe, Djevice, na nebu okrunio.

MOLITVE I POUKE

Znak svetog križa

U ime Oca i Sina i Duha Svetoga. Amen.

Oče naš

Oče naš, koji jesi na nebesima, sveti se ime tvoje. Dođi kraljevstvo tvoje. Budi volja tvoja, kako na nebu tako i na zemlji. Kruh naš svagdanji daj nam danas i otpusti nam duge naše, kako i mi otpuštamo dužnicima našim. I ne uvedi nas u napast, nego izbavi nas od zla. Amen.

Zdravo, Marijo

Zdravo, Marijo, milosti puna, Gospodin s tobom, blagoslovljena ti među ženama i blagoslovjen plod utrobe tvoje Isus.

Sveta Marijo, Majko Božja, moli za nas grešnike, sada i na času smrti naše. Amen.

Slava Ocu

Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu. Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

Apostolsko vjerovanje

Vjerujem u Boga, Oca svemogućega. Stvoritelja neba i zemlje. I u Isusa Krista, Sina njegova jedinoga, Gospodina našega, koji je začet po Duhu Svetom, rođen od Marije Djevice, mučen pod Poncijem Pilatom, raspet, umro i pokopan; sašao nad pakao; treći dan uskrsnuo od mrtvih; uzašao na nebesa, sjedi o desnu Boga Oca svemogućega; odonud će doći suditi žive i mrtve. Vjerujem u Duha Svetoga, svetu Crkvu katoličku, općinstvo svetih, oproštenje grijeha, uskrsnuće tijela i život vječni. Amen.

Deset zapovijedi Božjih

1. Ja sam Gospodin Bog tvoj: Nemaj drugih bogova uz mene.
2. Ne izusti imena Gospodina Boga svoga uzalud.
3. Spomeni se da svetkuješ dan Gospodnjji.
4. Poštuj oca i majku da dugo živiš i dobro ti bude na zemlji.
5. Ne ubij.
6. Ne sagriješi bludno.
7. Ne ukradi.
8. Ne reci lažna svjedočanstva.
9. Ne poželi tuđeg ženidbenog druga.
10. Ne poželi nikakve tuđe stvari.

Pet crkvenih zapovijedi

1. Svetkuj zapovijedane blagdane i slušaj pobožno svetu misu u nedjelju i zapovijedane blagdane.
2. Posti zapovijedane poste i u određene dane ne mrsi
3. Svake se godine najmanje jedanput ispovijedi i o Uskrsu pričesti.
4. Drži se ženidbenih zakona svete Crkve.
5. Doprinosi za crkvene potrebe.

Dvije zapovijedi ljubavi

1. Ljubi Gospodina Boga svoga svim srcem svojim, svom dušom svojom.
2. Ljubi bližnjega svoga kao samoga sebe.

Čin vjere

Vjerujem čvrsto sve, što je Isus Krist učio i što sveta Katolička Crkva predlaže vjerovati, jer si to objavio ti, Bože, koji si nepogrešivo istinit. U toj vjeri želim živjeti i umrijeti. O Bože, umnoži moju vjeru!

Čin ufanja

Ufam se u te, Bože moj, da ćeš mi po zaslugama Isusove muke i smrti i po mojim dobrim djelima, učinjenim tvojom pomoću, oprostiti grijeha i dati nebesku slavu. A to se ufam zato, jer si to obećao ti, Bože moj, koji si u svome obećanju stalan i vjeran.

O Bože, učvrsti moje ufanje.

Čin ljubavi

Ljubim te, Bože moj, svim svojim srcem i dušom više nego sve drugo na svijetu, jer si dostojan svake ljubavi; i radi tebe ljubim svoga bližnjega kao sama sebe. O Bože, užeži ognjem svoje ljubavi moje srce!

Općenita ispovijed

Ispovijedam se Bogu svemuogućem, blaženoj Mariji vazda Djevici, blaženom Mihaelu arkanđelu, blaženom Ivanu Krstitelju, svetim apostolima Petru i Pavlu, svima svetima i tebi, oče, da sagriješih vrlo mnogo mišlju, riječju i djelom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh! Zato molim blaženu Mariju vazda Djeticu, blaženog Mihaela arkanđela, blaženoga Ivana Krstitelja, svete apostole Petra i Pavla, sve svete i tebe, oče, da se moliš za me Gospodinu Bogu našemu. Amen.

Osam blaženstava

1. Blaženi siromasi u duhu, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.
2. Blaženi žalosni jer će se utješiti.
3. Blaženi krotki, jer će baštiniti zemlju.
4. Blaženi koji gladuju i žeđaju pravde, jer će se nasititi (pravde).
5. Blaženi milosrdni, jer će milosrđe postići.
6. Blaženi koji su čista srca, jer će gledati Boga.
7. Blaženi miroljubivi, jer će se zvati sinovi Božji.
8. Blaženi koji su progonjeni radi pravednosti, jer je njihovo kraljevstvo nebesko.

Sedam svetih sakramenata

1. Krštenje
 2. Potvrda
 3. Sveta pričest
 4. Ispovijed
 5. Bolesničko pomazanje
 6. Svećenički red
 7. Ženidba.
-

Sedam darova Duha Svetoga

1. Mudrost
2. Razum
3. Savjet
4. Jakost
5. Znanje
6. Pobožnost
7. Strah Božji.

Sedam glavnih grijeha

1. Oholost
2. Škrtost
3. Bludnost
4. Zavist
5. Neumjerenost u jelu i piću
6. Srditost
7. Lijenost.

Posljednje stvari čovječje

Smrt, sud, nebesko blaženstvo za dobre, a pakao za zle.

»U svim djelima svojim spomeni se posljednjih stvari, pa nećeš nikada sagriješiti.«

Osnovne kršćanske dužnosti

Prva: Kloni se grijeha.

Druga: Drži Božje zapovijedi i živi kreposno.

Andeo Gospodnji

Andeo Gospodnji navijestio Mariji.

I ona je začela po Duhu Svetom.

Zdravo Marijo ...

Evo službenice Gospodnje. Neka mi bude po riječi tvojoj

Zdravo Marijo ...

I Riječ je tijelom postala. I prebivala među nama.

Zdravo Marijo ...

Moli za nas, sveta Bogorodice, da dostojni postanemo obećanja Kristovih.

Pomolimo se: Milost svoju molimo te, Gospodine, ulij u duše naše, da mi, koji smo po anđelovu navještenju spoznali utjelovljenje Krista, Sina tvoga, po muci njegovoj i križu k slavi uskrsnuća privedeni budemo. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Slava Ocu ... (Tripit)

Kraljice neba

Kraljice neba raduj se! Aleluja.

Jer koga si bila dostoјna nositi. Aleluja

Uskrsnu kako je rekao. Aleluja.

Moli za nas Boga. Aleluja.

Veseli se i raduj, Djevice Marijo. Aleluja;

Jer uskrsnu Gospodin uistinu. Aleluja.

Pomolimo se. Bože, koji si se udostojao razveseliti svijet uskrsnućem svoga Sina Gospodina našega Isusa Krista: daj, molimo te, da po njegovoj Majci, Djevici Mariji, postignemo radosti vječnoga života. Po istom Kristu Gospodinu našem. Amen.

Zdravo, Kraljice

Zdravo, Kraljice, Majko milosrđa, živote, slasti i ufanje naše, zdravo!

K tebi vapijemo, prognani sinovi Evini.

K tebi uzdišemo tugujući i plačući u ovoj suznoj dolini.

Svrni, dakle, zagovornice naša, one svoje milostive oči na nas, te nam poslije ovoga progonaštva pokaži Isusa, blagoslovljeni plod utrobe svoje.

O blaga, o mila, o slatka djevice Marijo!

Savršeno pokajanje

Moj Bože, kajem se, i žalim od svega srca, što grijesima uvrijedih tvoju neizmjernu dobrotu. Čvrsto odlučujem, da te uz pomoć tvoje milosti neću više vrijeđati, da ću za svoje grijeha činiti dostoјnu pokoru i čuvati se grešne prigode. Amen.

NEKE MISNE MOLITVE

Ispovijedam se

Ispovijedam se Bogu svemogućem i vama, braćo, da sagriješih vrlo mnogo mišlu, riječju, djelom i propustom: moj grijeh, moj grijeh, moj preveliki grijeh. Zato molim Blaženu Mariju vazda Djevicu, sve anđele i svete, i vas, braćo, da se molite za me Gospodinu, Bogu našemu.

Slava

Slava Bogu na visini.
I na zemlji mir ljudima dobre volje.
Hvalimo te.
Blagoslivljamo te.
Klanjamo ti se.
Slavimo te.
Zahvaljujemo ti radi velike slave tvoje.
Gospodine Bože, Kralju nebeski, Bože Oče svemogući.
Gospodine Sine jedinorođeni, Isuse Kriste.
Gospodine Bože, Jaganje Božji, Sine Očev.
Koji oduzimaš grijeha svijeta, smiluj nam se.
Koji oduzimaš grijeha svijeta, primi našu molitvu.
Koji sjediš s desne Ocu, smiluj nam se.
Jer ti si jedini svet.
Ti si jedini Gospodin.
Ti si jedini Svevišnji, Isuse Kriste.
Sa svetim Duhom, u slavi Boga Oca. Amen.

Vjerovanje

Vjerujem u jednoga Boga,
Oca svemogućega, stvoritelja neba i zemlje, svega vidljivoga i nevidljivoga.
I u jednoga Gospodina Isusa Krista, jedinorođenoga Sina Božjega.
Rođenog od Oca prije svih vjekova.
Boga od Boga, svjetlo od svjetla, pravoga Boga, od pravoga Boga.
Rođena, ne stvorena, istobitna s Ocem, po kome je sve stvoreno.
Koji je radi nas ljudi i radi našega spasenja sišao s nebesa.
I utjelovio se po Duhu Svetom od Marije Djevice: i postao čovjekom.
Raspeta također za nas: pod Poncijem Pilatom mučen i pokopan.
I uskrsnuo treći dan, po Svetom pismu.
I uzašao na nebo: sjedi s desne Ocu,
I opet će doći u slavi suditi žive i mrtve, i njegovu kraljevstvu neće biti kraja.
I u Duha Svetoga, Gospodina i životvorca; koji izlazi od Oca i Sina.
Koji se s Ocem i Sinom skupa časti i zajedno slavi; koji je govorio po prorocima.
I u jednu, svetu, katoličku i apostolsku Crkvu.
Ispovijedam jedno krštenje za oproštenje grijeha.
I iščekujem uskrsnuće mrtvih.
I život budućega vijeka. Amen.

Sadržaj

Bog otac Stvoritelj	3
1. BOG JE STVORIO NEBO I ZEMLJU	4
2. BOG JE STVORIO ANĐELE	6
3. BOG JE STVORIO PRVE LJUDE — SREĆA PRVIH LJUDI PRIJE GRIJEHA	8
4. GRIJEH PRVIH LJUDI	11
5. BOG KAZNI GRIJEH I OBEĆAJE SPASITELJA	13
6. BOG DAJE DESET ZAPOVIJEDI	15
7. IZRAELCI SE KLANJAJU ZLATNOM TELETU — PRESTUPAK ZAPOVIJEDI	17
8. KRATKO TUMAČENJE BOŽJIH ZAPOVIJEDI	19
Bog Sin Spasitelj	21
9. LJUDI SU ČEKALI SPASITELJA	22
10. ANĐEO NAVIJEŠTA ISUSOVU ROĐENJE — UTJELOVLJENJE SINA BOŽJEGA	23
11. ROĐENJE ISUSOVU — PASTIRI U BETLEHEMU — BOŽIĆ	25
12. MUDRACI U BETLEHEMU — BOGOJAVLJENJE	28
13. MARIJA I JOSIP PRIKAZUJU ISUSA U HRAMU — SVIJEĆNICA	30
14. BIJEG SVETE OBITELJI U EGIPAT — DJETINJSTVO ISUSOVU	32
15. DVANAESTOGODIŠNJI ISUS IDE U HRAM — POLAZAK SLUŽBE BOŽJE	34
Javni život isusov	36
16. KRŠTENJE ISUSOVU — PRESVETO TROJSTVO	37
17. ISUS ČINI ČUDO NA SVADBI — SAKRAMENT ŽENIDBE	39
18. ISUS UTIŠA OLJU MA MORU — ISUSOVA ČUDESA	41
19. ISUS NAHRANI PET TISUĆA LJUDI — BOG JE NAŠ NAJBOLJI OTAC	43
20. ISUS BLAGOSLIVLJA DJECU — ISUSOV BLAGOSLOV	45
21. ISUS SE POBRINUO ZA BOLESNIKE — SAKRAMENT BOLESNIČKOG POMAZANJA	47
22. OTAC OPRAŠTA IZGUBLJENOM SINU — SVETA ISPOVIJED	48
23. POSLJEDNJA VEČERA ISUSOVA — PRESVETI OLTARSKI SAKRAMENT	52
24. OBREDI SV. MISE	55
25. APOSTOLI PRIMAJU SVETU PRIČEST — PRIPREMA ZA SVETU PRIČEST	57
26. ISUS MOLI U SMRTNOJ MUCI — O MOLITVI	59
27. PETAR SE KAJAO — JUDA OČAJAVAO — BOG JE MIOSRDAN	61
28. PILAT OSUĐUJE ISUSA NA SMRT - ISUS NAS UČI TRPJETI	63

29. ISUS UMIRE NA KRIŽU — ŽRTVA SVETE MISE	65
30. ISUS JE USKRSNUO OD MRTVIH — USKRS.....	68
31. ISUS SE JAVLJA APOSTOLIMA NA DAN USKRSNUĆA - SAKRAMENT SV. ISPOVIJEDI — SAKRAMENT POMIRENJA.....	70
32. ISUS OSNIVA SVOJU CRKVU — O CRKVI KATOLIČKOJ.....	72
33. ISUS DAJE CRKVI BISKUPE I SVEĆENIKE — SAKRAMENT SVEĆENIČKOG REDA.....	74
34. ISUS UZAŠAO NA NEBO — SPASOVО	76
Bog Duh Sveti Posvetitelj	78
35. ISUS ŠALJE SVOJOJ CRKVI DUHA SVETOGA — DUHOVI	79
36. ĐAKON FILIP KRSTI KRALJEVA DVORANINA — SAKRAMENT KRŠTENJA.....	81
37. APOSTOLI PODJELJUJU SV. POTVRDU — SAKRAMENT POTVRDE ILI KRIZMA	83
38. APOSTOLI DOVRŠUJU ISUSOVО DJELO	85
39. PRIČА O BOGATAŠУ I PROSJAKУ LAZARУ — SMRT — POSLJEDNJI SUD.....	87
40. SVRŠETAK SVIJETA — OPĆENITI SUD	89
41. MARIJA NAŠA MAJKA I KRALJICA	91
MOLITVE I POUKE	93
